

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1931

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

Aaret 1931.

Af *Magdalene Lauridsen.*

—o—

Aaret 1931 blev, som man havde ængstet sig for, tilsyneladende et trangt Aar for mange Mennesker og Hjem Verden over — og Fremtiden synes økonomisk uvis. Dog er den nuværende Tid trods alle økonomiske Bekymringer dog alligevel sikkert mere en psykologisk end en økonomisk Krisetid. Derfor gælder det om at holde Modet og Haabet oppe, selvom Dagene er mørke og Vanskelighederne store.

Foragter ej de ringe Dage, skriver Salmisten, disse kan ogsaa signes — og kan vi tage Dagene signede enten de kommer med Uvejr eller Solskin, med Modgang eller Fryd, faar Livet sin Mening og Tiden sin Værdi.

Og skal man til praktisk at gøre sit Bo op, gøre Status, mon de fleste saa alligevel ikke paa Indtægtssiden har de største Værdier, har saa meget at takke for, at Udgiftssiden bliver den mindre væsentlige. Og opdager man det, kommer til den Erkendelse, saa bør man virkelig tage fat med fornyet Mod, søge at styrke ogsaa sine Venner og Naboer, tage Forholdene som de er, selvom de fører Forandringer af Livsvaner og Virksomhed med.

Paa Ankerhus har vi ikke Lov til at klage, Aaret har været fuldt af Arbejde og Oplevelser. 328 unge og ældre Kvinder har deltaget i Skolens Undervisning, kortere eller længere Tid, som de forskellige Kursus har været anlagt, men de har alle været med til at præge Livet og Arbejdet i „Myretuen“.

Efter den afsluttede to-aarige Uddannelsestid dimitteredes den 27. Marts 18 Husholdningslærerinder, som sædvanlig under højtidelige og festlige Former og under Nær-værelse af de fleste af de unge Lærerinders Forældre og Paarørende fra det ganske Land. Vi havde den Glæde, at Prof. N. A. Larsen atter denne Gang kunde foretage Dimissionen; ham, hvis Raad vi altid har følt os trygge ved at følge — og som paa mange Maader er kommet til at indvirke paa Ankerhusuddannelsen. Foreslog saaledes for ca. 25 Aar siden, at vi skulde kalde Skolen, hvor vi uddannede Husholdningslærerinder for Husholdningsseminarium, og i sin Tid ogsaa, at vi skulde supplere Husholdningslærerindeuddannelsen med den ideelle Forskolelærerindeuddannelse, hvilket bidrog til, at vi gennem Peter Dams Forskoleseminarium søgte at give denne kombinerede pædagogiske Uddannelse — og som vi saa siden ogsaa har søgt gennemført ved særlige Aarskursus i Skolekøkkenger-ning, for hvem der i Forvejen var exam. eller Forskolelærerinder. Paa dette Kursus var der sidste Aar 7 Deltagere.

Paa andet Aars Kursus er der nu 15 Lærerindeelever og paa første Aars Kursus 20. 54 Deltagere har været paa Skolens almindelige 5 Mdr.s Husholdningskursus og 4 har taget et 3 Mdr. videregaaende Kursus. 7 har studeret i de forskellige Afdelinger og et Hold søde purunge Piger har vi som sædvanlig haft i Lærerindeelevernes Øvelsesskole. 72 Husmødre deltog i Sommerens Husmoderstævne, hvor bl. a. Dr. Olesen talte om sundhedsmæssig Levemaade og Frk. Jenny Jensen om Kvinders Kaar i Armenien og Fru Dagmar Nielsen om Kvinders Arbejdsret og Arbejdsglæde. 72 unge Piger fra Omegnen har deltaget i Ungdomsskolens Undervisning og 42 Lærerinder fra Ungdoms- og Aften-skoler har været med til et 5 Dages Instruktionskursus i Oktober.

Desuden blev der i Ferien af Centralforbundet for Sundheds- og Alkoholundervisning afholdt et Instruktionskursus for 46 Deltagere. Kursuset lededes af Formanden Lærer Kr. Larsen, Baaring, og under Medvirken af Lærer

Yde Kirk, Seminariefors­tan­der Egebæk, Dr. Ottosen, Skodsborg, Red. Ejnar Petersen. Fore­drag og Demonstrationer blev desuden afholdt af Dr. Hindhede, Fru Dr. Ottosen, Søstrene Larsen, Fru Lauridsen, Frk. Dam Mikkelsen, Lærer Dirks, K. Elnegaard og Folmer Dam.

— Og det blev en hel Oplevelse at have dette Kursus paa Ankerhus, det hyggelige Samvær med saa mange interesserede Mennesker, det fælles Maal, det, der var saa nøje knyttet til det Peter Dam kæmpede og arbejdede for.

Foruden ved de særlige Møder har i Aarets Løb mange gode Mænd og Kvinder ført Ordet paa Ankerhus, Pastor K. Bjerre og Pastor H. Vedde har jævnlig glædet os ved at tale til de unge, ved Morgensangen og ved de ugentlige Møder. Provst Møller har fortalt os om gamle Dage, Dr. Ussing om Sorøs Historie. Lærer Yde Kirk og Redaktions­sekretær Elnegaard har rullet skønne Billeder op fra vort Land, fra Sønderjylland og fra vor egen smukke Sorøegn Dr. Hindhedes Forsøgsmedhjælper, Fr. Madsen, har berettet om sine Oplevelser som Forsøgsindivid. Fru Lindkvist og Forstander Nielsen-Svinning har talt ved Skolens Aabnings­møder, Folketingsmand Jensen Broby har fortalt os om hvordan en Lov bliver til, Fru Ingrid Saxtorph om, hvad Ægteskabslovene rummer, Fru Elise Bjerre om nogle af de store, gode Kvinder, Tiden har givet os, Fru Bricka fore­draget klassiske Digte o. s. v.

Og saa har vi haft mange betydende Besøg, mange skoleinteresserede Besøgende rundt om fra, fra Japan, Amerika, England, Frankrig, Tyskland, Holland, Norge, Sverrig og Finland, men der er særlig to Besøg, der vil huskes, det vi havde af Gæster fra det nordiske Hushold­ningsmøde, de mange, gamle Venner og unge Kolleger, 165 ialt — og desuden det Besøg Skolen den 29. Januar fik af det Landstingsudvalg, der var nedsat for at skulle forberede Loven om Tilskud til Husholdningsskoler og som med Undervisningsminister Borgbjerg i Spidsen tog til Sorø for at se Husholdningsskolen og Ankerhus og i hvilket Besøg deltog Landstingsmedlem Fru Elisa Petersen, der var

Formand for Udvalget, Frk. Henriette Crone, Fru Andrea Brochmann, Fru Marie Hjelmer, Red. J. V. Christensen, Mads Degnbøl, P. C. Nedergaard, Kr. Johansen, Johs. Hansen, Sekretær Brøndsted og C. Hegermann-Lindencrone.

— I mange, mange Aar har vi paa Husholdningsskolerne ventet paa et officielt Besøg af Rigsdagens Repræsentanter, glædet os til, at denne Dag en Gang skulde komme — og saa, ja jeg fik Influenza, maatte give op, kunde kun lige hilse paa de repræsentative Gæster, ikke selv vise dem Skolen, Gaarden, Haven, det gamle og det nye, hvad vi havde tænkt og ment med det hele, men i en saadan Stund forstaar man, hvad det betyder for en Skole at have gode Medhjælpere, at det afgørende er ikke, hvem der er den ledende, men hvordan der ledes.

Og saa naaede virkelig Husholdningsskolerne at blive ligestillede med Landbrugsskoler og Højskoler, fik efter 36 Aars Forløb den 31. Marts 1931 Loven om Tilskud til Husholdningsskoler, en Lov, som ikke alene for de Skoler, der har kæmpet en haard økonomisk Kamp for at holde Skole for huslige Kvinder, give den bedst mulige Undervisning, kan blive af den største Betydning, men ogsaa for de unge Kvinder, der vil ruste sig til Hjemmets Gerning gennem en faglig Husholdningsuddannelse, idet det skulde blive lettere at opnaa Hjælp gennem Amtsunderstøttelsen til en saadan Uddannelse.

„Med Snille og Taal naas altid Maal“ har Frk. v. Deurs prentet over et Sæt Vinduer i den gamle Vaskekælder paa gl. Ankerhus, som er blevet omdannet til en god og køn Vævestue, og hun har ogsaa paa Væggen tegnet vor Tæreskilling, som skal give en Spareskilling, blive en Nødskilling og være vor Æresskilling, som yderligere markeres af Ordene „et Sting i Tide er bedre end ti siden“, men hun har ogsaa paa Væggen tegnet legende Børn, Fugle og Dyr, trippende Gæslinger med Blomst i Næbbet, den unge Mand med sin Hjøle, den unge Pige samlende Korset med sin Rive, vist, hvor festligt Livet i Naturen og i det daglige Arbejde kan være.

Og ude i Haven under den unge Eg, der i Glæde blev plantet den 5. Juni 1915 og i Skyggen af den gamle ægte Kastanie, der, hvor Vejen snor sig fra Indkørselsporten ind til gl. Ankerhus, hvor Forsytia, Syrener, Guldregn blomstrer og danner Læ, hvor man ser ned over Plænerne og Grupper af Rosa rugosa, Phyris japonica til Pedersborg Sø, der har vi af Stene, der stod i Havens Gærde, faaet sat fire til Minde om de, der har betydet mest for Hjemmet og Ankerhus, Bedstefar, Peter Dam, M. L.'s Husbond, Hans Gram, Anna Ring. De staar smukt og fredet og minder om, hvad der er ydet og givet.

Af andet, som Aaret har modnet; er en naturlig og betryggende Deling af nogle af de mange Omraader og Afdelinger, som hører ind under Ankerhus. Saaledes har Folmer Dam faaet overdraget sin Faders Ejendom, Peter Dams Bibliotek paa Betingelse af, at der fremdeles bliver stillet de nuværende Lokaler til Raadighed for Biblioteket, saa længe det kan opretholdes som Peter Dams Bibliotek. Og Margaret Lauridsen har ligeledes ved Hjælp af det gamle Aftægtsprincip faaet overdraget Gl. Ankerhus med den paahvilende Gæld og Forpligtelse til at give Fru M. L. Bolig og „Aldersrente“ og føre Husholdningsskolen videre. Seminariet vil saa kunne drives uafhængig af Husholdningsafdelingen, ligesom denne kan drives som en selvstændig Husholdningsskole. — Og „Gaarden“ haaber jeg en Gang maa blive et Skolehjem, blive Husholdningslærerindernes Regens.

Ind under Jul — —.

Af Niels Dael, Liselund.

—o—

Da jeg var Præst i Tandil, havde jeg en Gang en lille Pige til Konfirmationsforberedelse, som var langt borte fra en By, hvor der ikke var nogen dansk Koloni. Hun havde gaaet i spansk katolsk Skole, men Forældrene havde sagt, at hun ikke maatte deltage i Religionsundervisningen. Saa var hun vokset op uden nogen som helst Religionsundervisning. Men man maa endelig ikke tro, at hun derfor var en daarlig Konfirmand. Hun var een af de bedste, jeg har haft, fordi det var saa *friskt* for hende altsammen. Hun, der ingenting havde hørt i Forvejen, syntes, at det, jeg fortalte, var den mest interessante Historie, noget, som hun var glad ved at tænke paa, ja, som fik Betydning for hendes daglige Liv.

Jeg begyndte med at fortælle om den første Spaadom om Vor Herre Jesus, i første Mosebog: „Kvindens Sæd skal knuse Slangens Hoved“. Det er det første Glimt, vi har af Vor Herre. Og saa søgte jeg at følge det helt igennem, hvor man faar Øje paa hans Skikkelse. Det er jo ikke saadan, at han kaldes Messias hele Tiden. Han har mange Navne. Først kaldes han „Slangeknuseren“.

Siden bliver hans Navn ved at skifte; Mennesker fortæller om ham, eftersom de forstaar ham. Det ene Navn følger efter det andet. En kalder ham „Stjernen“, som Bileam. Han ser ham som noget hemmelighedsfuldt lysende langt borte, men som en Stjerne har det Indflydelse over et Menneske. Et Menneske kan elske en Stjerne og dens Glans. Der er Menneker, der har deres egen Stjerne, som de har taget i Besiddelse som deres. Navnlig gælder det om Børnene. De, der ser Messias som en Stjerne, ser ham langt borte, men alligevel nær ved: han er inde i deres Sind, i deres Bevidsthed, han lever i dem.

Og saa kunde vi blive ved at nævne Navne. Efter haanden som han i sin Fjærnhed har gjort Indtryk paa

Mennesker, bliver Navne til. Nogle har mere Øje for det opofrende hos ham; de kalder ham Offerlammet. En Dag kom den lille Pige, jeg før talte om, og sagde: „Nu ved jeg, hvem du taler om, ham, som vi holder Jul for, Jesus“. Hun havde forstaaet, at det var ham, der paa een Maade bliver til i den Gamle Pagt. Ja, *bliver til*. For mig er Jesus til *baade* i den Gamle og den Nye Pagt. Det er værd at følge hans Tilblivelse i den Gamle Pagt. Derved faar vi mere ud af ham, naar vi endelig møder ham i den Nye.

Der er eet Navn til: Klippen. Det er fra Ørkentiden, hvor det kneb med Vand. Jesus er Klippen, hvoraf Vandet springer ud. Paulus taler om Klippen Kristus. Han var der hele Tiden, men paa en egen Maade, som den, der hjalp, ofrede sig, var kærlig. Han var der i alle disse forskellige Skikkelser.

Saadan fulgte den lille Pige Udviklingen til den Nye Pagt, friskt, levende, modtagelig. En Søndag var det stærkt Regnvejr. Hun boede hos den danske Konsul, og den Dag havde de ikke tænkt at komme i Kirke. Da Kirketiden nærmede sig, blev den lille Pige mer og mer urolig. „Hvad er der i Vejen?“ spurgte de. „Vil du i Kirke?“ Hun styrtede ud i Regnen, hun vilde høre noget mere om den Skikkelse, hun havde fulgt den Gamle Pagt igennem.

Nu er det kirkelige Nytaar begyndt. Vi møder Herren, der drager ind til sit Folk. Det har den aller største Betydning for os, med hvilket Sind vi møder ham. Om vi møder Fortællingen om ham som noget friskt eller noget nedtrampet, ligegyldigt, en Lektie. Ja, det gør saa meget, hvordan vi møder ham.

Vi synger om det:

„Vær velkommen, Herrens Aar,
og velkommen her hid“.

Her til os. Det faar Betydning for hele Aaret, hvordan vi synger det, hvor friskt og glad det er for os. Det har den største Betydning, naar vi møder Mennesker, med hvad Sind vi møder dem. Tænker vi: „Det var da trist, at jeg skulde møde dette Menneske i Dag; jeg haaber at

blive fri saa snart som muligt“, saa faar vi intet ud af det. Jo friskere og gladere man møder et Menneske, desto mere faar man ud af Samlivet.

Det grueligt at møde Herrens Aar som noget trist, noget, man er lige glad med, møde det som noget ubetydeligt. Det ligeglade, det er Fjenden.

Se overfor Herren og hans Rige er der een Ting, som ikke passer, og det er at være lunken. I Aabenbaringsbogen staar der: „Fordi du hverken er kold eller varm, vil jeg udspy dig af min Mund“. Det lunkne er for Herren det mest modbydelige. Det kolde og det varme er ikke modbydeligt for ham. Selv ikke alt det haarde, han mødte i Paulus: det var en Modstand, der betød noget. Han kunde slaa det ned, og saa havde han Manden, der var lige ivrig i Herrens Tjeneste som i at forfølge. Men det lunkne er umuligt, baade som Modstand og Tjener.

Det er ikke forkert, om et Menneske gaar og længes efter noget og længes stærkt efter det, som det ikke kan undvære. „Hvad vi savned, det Gud os gav“. Det er en stor Lykke at savne, saa at det betyder noget.

Defor siger vi et hjærteligt velkommen til Guds Rige, til Herrens Aar.

„Vær velkommen, Herrens Aar,
og velkommem herhid“.

Herhid, hvor vi bor og lever, tænker og arbejder. Velkommen *her*. For i dit Rige er alt, hvad et Menneske kan savne. Ja, ogsaa de *Mennesker*, vi savner, de Mennesker, vi kan savne saa forfærdeligt, at det ikke er til at holde ud. I Guds Rige er de. Løftes vi op til dette Rige, føler vi dette Rige, saa føler vi med dem, der er dør, som vi længes efter. Gud kan give os dem tilbage igen, som de har det nu, der de lever i Guds Rige. Dør skal de have Lov til at være, men vi andre kan løftes op til det og aande der, forstaa lidt af Herligheden.

Der er ikke det til, som et *Hjærte* savner nok saa dybt, uden det er at finde i Guds Rige. Mennesker kan ikke miste noget, uden at det kan findes i Guds Rige.

Ja, vi gaar Jesus i Møde. Vi venter ham. Vi lever i Forventning. Men det er ikke noget fattigt at leve i Forventning om det rigeste.

Saa bliver et Menneske ikke heller saa let hovmodig, naar det, det ejer, ejes i Forventning. Naar jeg lever i Forventning, bliver saa meget taget i Brug hos mig. Jeg maa vente i Udholdenhed, i Trofasthed. Det maa komme en Gang, det, som jeg har ventet paa og bedt om saa længe. Det har en Fortidstilværelse hos os i Forventning.

Søren Kierkegaard taler om „Forventningens Nattevagt“. Man holder Nattevagt, medens det er mørkt om en. *Eet* Sted er der lyst, inde i os selv. Og naar det er lyst inde i et Menneske, gør det ikke saa meget, om det er mørkt udenfor.

Det er et eget Liv at leve i Forventningens Nattevagt. Man er ikke ovenud glad, ikke lystig. Men man er heller ikke mismodig. Man lider ikke af kødelig Tryghed, men man har heller ikke opgivet alt. Man arbejder stadig. Selv om Maalet er langt borte, er det nær: inde i en selv.

Søren Kierkegaard taler ogsaa om „Forventningens Krigstjeneste“. Saa er det straks alvorligere. I Krigstjeneste er der noget, man immer skal overvinde, nedkæmpe, slaas med. Det giver en vis Udvikling hos et Menneske, det holder det stadig i Udkig, paa Vagt, levende, aavaagen. En Vagttjeneste er mere alvorlig i Krigen, end naar der ikke er Krig. En Soldat maa ikke falde i Søvn paa sin Post. Det er Døden. Det gælder Død eller Liv, Død, hvis man falder i Søvn, evigt Liv, hvis man vaager.

Gud ske Lov, at Forventningen kan leve i os, skønt Mørket raader udenfor.

Amen i Jesu Navn. Amen.

Fra de stille Stuer.

—o—

I vor forjagede og støjende Tidsalder lyder det som en Fortidslevning, naar man tæter om „stille Stuer“. Det er ganske karakteristisk, at man netop nu interesserer sig for dem, ligesom ogsaa, at man beder en Fortidslevning om at skrive om dem. Det siger sig selv, at i de stille Stuer finder man et gammelt Hjem. Indboet er gaaet igennem Generationer, er Arv fra forskellige Grene af Slægten, hvoraf man selv er et visnende Blad. Det „levende“ Indhold i de stille Stuer er selv gammelt. Der lever man — en eller to sammen — helst to.

Livet i det gamle Hjem er ensformigt. Nu arbejdes der kun lidt, og Arbejdet fordrer mere Tid, fordi Synet er svagt og Hænderne lystre mindre godt den stærke Villie — ja, Villien er maaske ogsaa svagere. Men det lidt, der arbejdes, er altid til Gavn og Glæde for andre — kære kendte eller ukendte. Dette hører med til de stille Stuer og er Hjemmets stille Glæde.

Men de gamle Øjne og Fingre trættes, og der bliver megen Tid, der maa ofres en nødvendig Hvile. Da fyldes de stille Stuer med tusinde skønne Minder fra det lange Liv. Som hvide Sommerfugle svæver de omkring i Stuerne eller de fylder alle Kroge i de stille Stuer, saa de blinde Øjne ser dem som blaa Kærminder. De udsender den lifligste Duft i de stille Stuer — man benævner denne svage søde Duft *Vemod*, den bedste Atmosfære for det gamle Hjem.

Og der er saa stille, saa stille, at man ligesom kan høre Stilheden, men igennem denne dybe velsignede Stilhed, klinger „Tonen fra Himlen“ i skønne Harmonier, ikke brudt af nogen Radio.

Men de stille Stuer befolkes ogsaa af *Tanker* — det gamle Hjems egne personlige Radio-Tanker, der sendes saa vide omkring, som kalder paa saa mange — ja, mange flere end de selv aner.

Ofte hænder det da, at Tankerne ogsaa drager — faar

Mennesker til at besøge den gamle i de stille Stuer og glæde hende. Naar Helbredet tillader, ser man dem inderlig gerne. For jo ældre man bliver, desto mere føler man Godhed for andre Mennesker — det at man føler, Skilsmissen kan være nær, øger Kærligheden.

Nu og da en sjælden Gang mobiliserer de stille Stuer alle deres Lyskilder, og saa straalere det gamle Hjem i sin fulde Glans.

Alltid sker det i Julen. Naar det store Træ tændes, og unge Stemmer synger Julen ind, da gaar Tankerne viden om til alle — gid man kunde sige — Lytterne for at fange Tankerne ind igen.

Og naar saa Lysene er brændt ned, Theen drukket og Julekagen spist, saa gaar hver til sit igen, og de ønsker alle hinanden

Velsignet Jul og et Nytaar af Guds Naade!

Men hvor ligger det gamle Hjem? I Fantasiens Have

C. S.

Om at rette sig efter andre.

—o—

Ved Eksamensafslutningen paa Ankerhus udtalte Professor N. A. Larsen, at det vigtigste er ikke, hvad Mennesker har lært, men hvad der er sket med dem, mens de lærte.

Foruden Dygtighed og Modenhed gælder det om at have Evne til at omgaas Mennesker, denne Evne, der gør, at vi ikke har nødig at albue os frem, men bæres eller løftes frem.

Naar De herfra gaar ud i Livel, skal De for det første gaa ud fra, at de Mennesker, De møder, er klogere end De. Selv om det er et stramt Forlangende, er det alligevel rigtigt at gøre det. Det er forkert at lade sig mærke med, at man er klogere end dem, man omgaas. Det er altid klogest at betragte andre Mennesker som klogere end En selv. Saa kan man altid lære noget af dem. Der er

altid flere, der hellere vil tale end høre, saa hvis man vil høre, kan man altid faa god Plads. De skal se at blive klogere end andre. Men lad dem ikke mærke med det. Saa frastøder man bare, og det er en af de farligste Vildfarelser for Eksamensmennesker, at man tror sig klogere end Folk med mange Aars praktisk Erfaring.

Naar De skal ud, kommer De altid i Samvirksomhed med andre. Hav det da som Program først og fremmest at rette Dem efter andre. Synes De, der er Trang for noget nyt, saa begynd ikke at reformere, før De er godt inde i det, der er, og har opdaget alt det gode, der kan være ved det, og husk, at hvis De vil have Mennesker til at gaa ind paa Deres Idéer, maa De først se at vinde deres Sympati. Først da er den Jordbund beredt, hvor Deres Idéer kan vokse op.

Se at rette Dem efter andre. — Kom godt ud af det. For at to Mennesker skal komme godt ud af det, behøver kun det ene at være fornuftigt!

En Ting er vigtig, for at Arbejdet kan blive gjort: At De har Selvkritik. Regler nytter kun lidt, hvis man ikke kan se kritisk paa sit Arbejde. Selvkritik er paa Forhaand paa sin Plads, fordi vi ved, at der ikke er noget Arbejde, der udføres til Fuldkommenhed. Derfor skal vi ikke blive sikre, selvglade, men se paa de svage Sider, man kan være vis paa, der er ved ethvert Arbejde. Men det maa ikke stige til den Grad, at det fratager os Selvtilliden, Frimodigheden, saa vi gribes af Mindreværdsfølelsen.

Selvkritiken maa ikke komme til Orde. Det gør ikke noget godt Indtryk. Den maa holdes indenfor fire Vægge. Ved den rette Selvkritik fremmer man sin Dygtighed, skaber sin Karakter, danner sig Menneskers Sympati.

Aarsmødet 1931.

—o—

I.

Denne Gang blev Aarsmødet stærk præget af det hyggelige Samvær inden Døre. Regnen strømmede ned fra først til sidst — men trods det „strømmede“ alligevel Gæsterne ind, og det var en antagelig Flok, der samledes.

Aarsmødet indledes med Generalforsamling i Skolestuen. Lørdag den 5. September Kl. 2 lød Formandsklokken og der indledes med en Sang og et Velkommen til de mødte „gamle“ Elever. Da Formanden Frk. Margrete Pedersen ikke kunne være tilstede ved Mødet, afgav Frk. Tarp Beretning om Foreningsarbejdet i det forløbne Aar og meddelte bl. a., at Kapitalen — Kasseoverskudet — var 542 Kr. Efter Regnskabet's Fremlæggelse og Godkendelse var der Bestyrelsesvalg. Alle de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes nemlig:

Frk. Margrete Pedersen, Hadsten,
Frk. Marga Stubbe Teglbjerg, Tornemark,
Frk. Ellen Haslund, Sorø og
Frk. Marence Tarp, Ankerhus.

Endvidere bestaar Bestyrelsen af følgende:

Frk. Ingeborg Meyland Smith, Odense,
Frk. Ingefred Juul Andersen, Mosegaard, Ejby,
Fru Gudrun Hansen, Tystofte Forsøgsstation.

Som Revisor nyvalgtes Frk. Oda Clausen, København, da Fru Arnkiel Pedersen ikke ønskede Genvalg. Desuden er Frk. Hilda Geertsen, Sorø, Revisor og Frk. Margaret Lauridsen, Ankerhus, Sekretær og Kasserer.

Næste Aarsmøde blev fastsat til *Lørdag den 3. og Søndag den 4. September 1932.*

Under Eventuelt drøftedes bl. a. en eventuel Forandring af Foreningseblemet. Resultatet blev, at man ikke ønskede nogen større Forandring — men nok at det havde et solidere Lukke. Det overlodes Sekretæren at undersøge, om dette var opnaeligt uden større Forhøjelse af Prisen.

Efter Generalforsamlingen fortalte Frk. Inger Dam Mikkelsen om Tilberedning af Sødmost og de Erfaringer hun havde gjort herom under sit Studieophold i Berlin i Forsommeren.

Fru Magdalene Lauridsen fortalte om det sidste nye, der var fremme, og om det nye, Skolen har faaet siden sidst — en Vævestue m. m.

Hr. Folmer Dam fortalte bl. a. lidt om nogle Kostundersøgelser paa 1 Aar, der har været foretaget her paa Sjælland. Fru Wille Jørgensen viste paa sit Laboratorium det sidste nye, der var fremme indenfor hendes Omraade.

Kl. 5¹/₂ samledes man til Middag i Salen — Skolens Elever og Lærerkrafter sammen med Gæsterne, og det blev et baade hyggeligt og festligt Samvær med Sang og Taler. Et særligt Velkommen lød der til Jubilarerne — de der havde været Elever paa Skolen for 25 Aar siden — og af dem havde vi den Glæde at se Frk. Thyra Møller, der styrer Hus for Frk. Ingeborg Kirkegaard i Taastrup, og Frk. Dorthea Møller, der styrer Hus i Brandelev og Frk. Marence Tarp, Ankerhus. De er alle tre „gamle i Gaarde“, der hvor de nu har deres Hjemsted.

Søndag Morgen samledes man paa „gamle Ankerhus“ til Morgensang og sang som sædvanlig „Nu ringer alle Klokker mod Sky“ — og endvidere de Sange, Fru Lauridsen gærne vilde, vi skulde have sunget i Haven, hvis ikke Regnen havde hindret det, ved de Sten, der til Aarsmødet er rejst til Minde om:

Bedstefar (Den signede Dag)

Peter Dam (Om alle mine Lemmer)

Hans Gram (Her vil ties)

Anna Ring (Lovsynger Herren).

Om Eftermiddagen var der Foredrag af Fru Karen Braae om Husmoderens Opgaver, hvorefter Frk. Engel Lund paa sin ejendommelige friske Maade sang Folkeviser fra Alverdens Lande — og dermed var saa et Par gode og fornøjelige Dage slut.

M. T.

II.

Traditionen tro samledes første Lørdag og Søndag i September en stor Skare af „gamle“ Elever paa „Ankerhus“ til Aarsmødet. Men atter kikkede jeg forgæves efter *mine* Kammerater: „Hvor er i henne, I store og smaa?

Atter sad vi sammen til faglig Drøftelse og i festligt Lag, og atter fik vi Lejlighed til at se, at samtidig med, at „Ankerhus“ følger med i Tidens Tempo, bliver Fru Lauridsen og hendes dygtige Medhjælpere ved med at være lige unge i Sind. Det er noget, jeg ofte har spekuleret over Grunden til.

Men da vi Lørdag Aften sad i Gymnastiksalen og saa de unge Piger — i Vandredragt med Stav og Kasserolle — sidde paa Gulvet og synge den ene Sang efter den anden — tilsyneladende i hvert Fald glemmende, at Salen sad fuld af Tilskuere, da tænkte jeg med Glæde og Tak paa, at trods al nedsættende Tale om Nutidens Ungdom, saa er der dog endnu sund og god Ungdom i vort lille Land, og da forstod jeg ogsaa, at i hvert Fald en af Grundene til, at man paa „Ankerhus“ holder sig saa ung trods alt Slidet er, at der stadig gaar en ny Strøm af frisk og god Ungdom gennem „Ankerhus'“ Døre, en Ungdom, der kommer frivillig for at lære noget.

I al Undervisning gælder jo Gentagelsens Lov, men medens Undervisningen i Barneskolen gives til de samme Børn, Aar efter Aar i en vis Aarrække, saa kommer der paa „Ankerhus“ og lignende Skoler en ny Skare 2 Gange aarlig. Selv om det nok er det samme Pensum, der gennemgaas, saa er det hver Gang med et nyt Hold af lyttende Ungdom; det giver Friskhed i Undervisningen og hjælper til, at Gentagelserne ikke slider saa meget, som de ellers let gør. Mit Ønske er derfor, at der stadig maa glide en saadan Strøm af levende, frisk Ungdom ind gennem „Ankerhus'“ Døre til Gavn og Glæde for de unge selv og til Glæde og Opmuntring for de, der skal undervise dem.

Ingeborg Meyland Smith.

En Dag med Forstanderinden paa en Husholdningsskole.

—o—

Forfatteren Tage Heft, der i Sommer besøgte Ankerhus, fortæller i Politikens Søndagsnummer om, hvorledes han fulgte den travle Forstanderinde Fru Magdalene Lauridsen fra Morgen til Aften.

Det suser sagte i Landevejens Lindekroner, det mumler tyst i Slusen under Dæmningen, og man hører et Kluk, hver Gang Svanerne, misundelige paa deres egne skønne Billeder, jager Næbbene gennem Spejlet paa Pederborg Sø. Men pludselig brydes Morgenens stille Sommerstemning. Høje, lyse Stemmer runger under den bladgrønne Hvælving, og Støvet hvirvles op af kække unge Fødder. Halvtreds Pigebørn fra *Ankerhus* Husholdningsskole ved Sorø gaar Morgentur.

De standser og kikker ud over Søen til Pedersborgs hvidkalkede Kirke, Forstanderinden har fortalt dem, at Poul Hansen, Vallekilde, har fundet ud af, at den er bygget af Sten fra Peder Torstensens Borg, og at hans Plejedatter, Tovelille, har gaaet derovre og drømt om sin Valdemar. — Og man tør nok formode, at Tanken om Kalorier og Kostberegninger for en Stund viger fra adskillige unge Hjerner for at give Plads for Drømme om den lille Tove — eller maaske om en og anden Valdemar, fra hvem der ventes Brev.

— — —

Klokken 7¹/₄ vender Skaren tilbage til de mange straa- og tegltækkede Længer, Huse og Villaer, som tilsammen udgør Ankerhus, og de fordeler sig i forskellige Afdelinger for at lægge Bund for Dagen med den Havregrød, som 25 af deres Kammerater i Mellemtiden har lavet. Lidt i 8 samles de alle til Morgensang i den store Gymnastiksal, hvor Forstanderinden, Fru *Magdalene Lauridsen* læser for dem af *Hoffs* »Fra Kirke og Lønkammer« — om, at man ikke bør tabe Modet selv under Sygdom og Sorg. Bagefter er der Fællestime: Husførelse!

Sortklædt, lille, men værdig, med en bedstemoderlig Fløjlskappe paa det graanede Hoved staar Forstanderinden paa Talerstolen og

ser ud over sine Elever: vordende Husholdningslærerinder og vordende Husmødre. Hun er engang offentlig blevet karakteriseret som: født Venstre, med radikale Anskuelser, socialistiske Sympatier og konservative Tilbøjeligheder. Men Fru Lauridsen er først og fremmest *praktisk*, og hun taler, saa de unge kan forstaa det. Undervisningens Hovedprincip er, at Eleverne er delt i Hold eller »Familier« paa 6 Medlemmer (Mand og Kone og fire Børn), som under de forskellige Lærerinders Opsigt fører Hus for Husholdningspenge, der svarer til forskellige Indtægter, fra 3 til 12,000 Kr. Hver Afdeling faar Husholdningspenge udbetalt og maa selv bestride sine egne Indkøb, leje en Del af Haven, købe Udsæd, passe Urterne og give Afgift til Høsegaarden for at kunne producere egne Æg og Kyllinger — og belæres af de Kyllingesorger, der følger med. De køber ogsaa Grise og fodrer dem for til sin Tid at partere, tilberede og spise dem. Og man ser derfor det Særsyn, at selv unge Københavnerinder i deres Fritid studerer Markedsberetninger og Flæskepriser med baade Iver og Ængstelse. Sidste Aar gjorde de en sørgelig Erfaring, som i høj Grad øgede Forstaaelsen af de Vanskeligheder, Landbruget kan have at kæmpe med, idet de pludselig opdagede, at de kunde købe Slagtesvin for betydeligt færre Penge, end deres egne, selvopdrættede stod dem i.

— — —
 Det begynder med, at der lægges Budget. Forstanderinden diskuterer med sine Elever, hvorledes Indtægten skal deles, og kommer derved ind paa en Omtale af Boligforhold, Skatter, Forsikringer og mange flere Samfundsspørgsmaal. Endvidere paaviser hun, at det er en Erfaring, at man omtrent kan bruge det til Husførelse daglig, som man har i Tusinder. Tre Tusinde: altsaa 3 Kr. daglig eller 50 Øre pr. Næse eller rettere sagt pr. Mund pr. Dag. 1080 Kr. om Aaret — det er ikke meget, selv paa Landet.

— Tænk paa, hvad det vil sige at have *mindre* i en By, siger Fru Lauridsen. — Hvis Kvinderne var klare over, hvor store Fordele der er ved at være Husmoder paa Landet, hvor de selv kan producere inden for Hjemmets Rammer, vilde der ikke være saa stærk Higen efter at flytte ind til Byerne.

Det viser sig imidlertid hvert Aar paa Skolen, at det gaar meget godt med at faa de smaa Penge til at slaa til, blot man paa Forhaand er indstillet paa at spare. Naar Elev-Familierne derimod heldigt er sluppet gennem denne Periode og kommer paa de Husholdningspenge, der svarer til et Budget paa 5000, altsaa 5 Kr. daglig, drager de et Lettelsens Suk — og begynder straks at smøre tykkere Smør paa Brødet og komme mere Sukker i Kaffen. Kort efter opdagede de, at de klarer sig *daarligere* med den større end med den lille Indtægt.

— Saadan gaar det ofte ogsaa i det virkelige Liv, siger Forstanderinden med et klogt Smil. — — Men naar de ser, at det er ved at

saa galt, tager de fleste sig sammen — og naar I nu naar op paa over 10,000, skulde I være saa erfarne, at I selv paa egen Haand kan lægge Budgettet. Saa skal vi tale om Pigeløn og om Fordelingen af Indtægten mellem Mand og Kone. I gamle Dage var der visse Ting, man ikke talte om. Dertil hørte ikke blot Forholdet mellem Kønnene, men ogsaa Penge. Om det første tales der sikkert mere end tilstrækkeligt nu. Men jeg tror, Forældre burde tale mere og mere aabent med deres Børn om Penge, end Tilfældet er. Hvis Børnene vidste Besked om, hvad der var Raad og ikke Raad til, vilde de aldrig stille urimelige Krav . . . Snak med jeres Far om dette her, naar I kommer hjem!

Den kvindelige Ungdom flager ud i Solen, og Forstanderinden gaar til Kontoret for sammen med sin Sekretær, Frøken Thea Rasmussen, at behandle Posten. Masser af gamle Elever skriver og beder om gode Raad. En Husmoder skal have en Husassistent, en Skole en Lærerinde, og Fru Lauridsens Hverv som Raadgiver ved Husholdningsundervisning i Ungdoms- og Aftenskoler giver ogsaa Anledning til en Del Korrespondance. Endelig maa hun læse Korrektur paa den Regnskabsbog, hun udgiver: »Husmoderens Regnskab«, som udmærker sig ved ikke blot at give et Billede af Forbruget og hvad der bruges af egne Produkter, men tillige af, hvad man eventuelt skylder bort.

Kl. 9¹/₂ præsiderer Forstanderinden ved det store Frokostbord, hvor de 17 fast ansatte Lærere samles hver Dag. Cand. polyt. Fru *Wille Jørgensen*, der har sit landskendte Husholdningslaboratorium i en hypermoderne Eternitpavillon midt i Skolens Park, fortæller om Formiddagens Undersøgelser af forskellige Sorter Bagemel. En af dem gav Brød, der kun var paa Størrelse med Rundstykker. . .

Nu begiver Forstanderinden sig ud paa den daglige Runde. I Hovedbygningens smaa Familie køkkener koges der et Sted paa gammeldags Komfur, et andet ved Gas, et tredje ved Elektricitet. Oven over Tavlen i det store, skinnende Seminariekøkken staar Fru Lauridsens Valgsprog, hendes gamle Farbroders sidste Ord: »Orden gi'r Respekt«. Nedenunder hænger et anatomisk Billede af et Svin. Ved to hvidskurede Borde staar en Snes hvidklædte Elever, som Sygeplejersker i en Operationsstue. En af hvert Hold fører Kniven, en anden assisterer. Paa hvert Bord ligger Halvdelen af en flækket, marcipanlækker og blegrød Gris.

— Nu skal vi have Slaget til Rullepølsen, siger den ledende Lærerinde, Frøken *Marence Tarp*. De skal begynde at skære oppe ved Skinken, og nu gælder det om at finde ind til det knitrende Lag. Alle strækker Hals for at følge Knivene, der føres af de to unge Damer, hvis Miner er anspændt til det yderste. Den ene er ved at bore Tungen ud gennem sin venstre Kind.

— Sss. Kan De høre, det knitrer?

Jo, gudskelov, alle kan høre den pergamentagtig knitrende Lyd af Hinder og Bindevæv. Det er det rigtige Lag, man har faaet løst. Rullepølsen er reddet! Forstanderinden nikker opmuntrende, og de skærende Damer drager et Lettelsens Suk.

— — —
Frøken *Sigrid Øther*, der underviser i Vaskeri- og Stuepigegegning, regerer i Kælderen mellem Alverdens Vaskemaskiner og Strygeapparater. Paa Væggen hænger Billeder af Støvsugerens Anatomi, og paa Hylder staaer Strygejern i alle Størrelser som smaa Barnetøfler, hver enkelt stikkende i sin lille uldgraa og rødkantede Sok. Frøken Øther fortæller sine Elever om et Præparat, der heder *Burnus*, et enzymholdigt Ud-blødningsmiddel, som er fremstillet af Oksens Bugspytkirtel og som ligefrem *fordøjer* de mest uimodtagelige Bestanddele af Vasketøjets Snavs, Stivelsen og Æggehvdestofferne.

Fru Lauridsen gaar op gennem den store Bygningsfire Etager, gennem lange Korridorer med Elevværelser, til Laboratoriet oppe paa Loftet, hvor det ældste Seminariehold virker med Kolber og Reagensglas under Opsigt af Hr. *Folmer Dam*.

Flere Elever har Flasker foran sig med Sødmælk fra Sorø Mejeri, Jersey fra Haugerup og Gedemælk fra Skolens Bibliotekar, Hr *Strangen*, og skal nu gennem sindrige Prøver konstatere, om Mælken er pasteuriseret eller ej. Minister Hauges unge Datter trækker en snurrende Centrifuge, og hendes Sidemand, Forstander Jørgensens Datter fra Høng, Frøken Johanne, fremviser tre Maaleglas med sort Bundfald under høje Søjler af gylden Metylorange, ribs rød Lakmos og perlegraa Fenoltalein. Det er Analyse af Jord nede fra Haven — hvor andre Elever i Øjeblikket gaar og planter og passer de Urter, som senere skal spises.

— — —
I Skolekøkkenet i den lave hyggelige Villa ved Siden af Hovedbygningen staaer Frøken *Olga Reppien* paa Katederet og gennemgaar en Frokost-Middag, der skal severes samme Dag. En Gang om Ugen faar hver »Familie« særlig fin og festlig Mad, enten de befinder sig inden for et lille eller et større Budgets Rammer — blot er der Forskel paa, hvad man maa ofre. Det ene Sted bestaaer Raastoffet sommetider af Oksefilet, det andet Sted af gamle Rødbeder. Men begge Familier faar alligevel Bøf.

Frøken Reppiens Elever er de yngste paa Skolen, blonde og søde Pigebørn i Livets Vaar. Alle Egne af Landet er repræsenteret. Der er purunge Husassistenter, nogle er Studenter eller Realister — nogle kun Forlovede. Deres Øjne og Kjoler er blaa som Sommerhimmelen udenfor, og deres Forklæder og Huer skinner som Lammeskyer. De ser med dyb Alvor og Sagkundskab paa nogle grønne Glas, der gaar fra Haand til Haand. Det er forskellige hjemmeavlede Er-

statninger for Kapers: syltede Nasturtiefrugter, Hyldebær og Aspargesbær.

— De kan selv dømme om, hvad der er bedst, siger Læreren, naar vi nu om lidt skal have Wienerschnitzel.

Derefter gaar man over til at tale om en Salat. En lille rundkindet og smilehullet Eva bliver hørt i, hvorledes man laver Mayonnaise. Hun slipper lykkeligt gennem Røringen, Tilsætningen af Krydderier og Citronsaft.

— Naa, hvad smager vi den saa til med?

Her kniber det. Den unge tøver længe, før hun vover et forsigtigt:

— Med engelsk Sovs!

— Næh, den er for kraftig, smiler Frøken Reppien. Det skal være Estragon. — Hele Klassen jubler.

Klokken 13 er Skolestuen omdannet til en festlig Salon, hvor man serverer staaende Dejeuner. Fade med Wienerschnitzel, dækket af gyldne Citronmedaljer med mørkegrønne Kapersrosetter, lyserød Skinke med solgul Røræg og hvide Asparges og Masser af brogede Salater dækker de sammenstillede Borde. Kun Plakaten med Gas- og Elektricitetspriserne fra Sorø og Fru Lauridsens manende Sentenser paa Væggen: »Regnskab underbygger Hjemmets Arbejde«, »Som Husmoder saa Hjem« og »Erfaring er Visdommens Moder« minder om, at denne Anretning er et rent pædagogisk Anliggende.

Forstanderinden ser mere, end hun spiser. Hun bliver kun kort i Skolekøkkenet og gaar derefter rundt til de fem forskellige Steder, hvor der spises til Middag. Bagefter begiver hun sig over til Børnehaven, hvor der bibringes hendes Elever et Begreb om, hvorledes man kan faa smaa Børn til at beskæftige sig selv.

— — —

I den store Villa hinsides Søen er der indrettet et Bibliotek for Husholdningseleverne, og dette i Forbindelse med Børnehaven i samme Bygning er et levende Mindesmærke for Fru Lauridsens afdøde Mand, Børnevennen, Forstander *Peter Dam*.

De smaa Rollinger holder netop Frikvarter og kommer hjulende ned ad den græsklædte Skrænt. Nogle søger at omfavne det dansende Gedekid, der springer muntert i Vejret og puffer dem gemyligt i de smaa Bagdele. Andre stimler sammen om Forstanderinden, hvem de betragter som en hyggelig Bedstemoder, rykker hende i den sorte Kjole og fortæller i Munden paa hinanden. Børnehavelærerinde Frøken *Marie Andersen* og hendes Hjælper kommer med de allermindste ved Haanden, og alle gaar ned til Vandkanten.

— Viggo, Viggo! lyder de skingre Barnestemmer ud over Søens stille Flade, og langt, langt borte løfter en hvid Svane Hovedet og slaar et Par Slag med Vingerne. Straks ændrer den Kurs, og nogle

Minutter efter sejler den ind mod Bredden for med kongelig Værdighed at modtage Gaver fra de smaa fremstrakte Hænder.

Fru Lauridsen vender tilbage for ved en Kop Kaffe at faa sig en Passiar med den muntre Læge, Fru *Charlotte Dalmark* fra Sorø, som netop har givet en Time i Fysiologi paa Skolen. Det er Dagens første Hvilestund.

— — —

Men stadig virkes der rundt om i den store Skole. De mere modne Husholdningselever hører Foredrag og gør Notater i et Klasseværelse i den Bygning, der er indrettet som en Mønstergaard. Fru Lauridsens Datter, *Margaret*, underviser med en Del ældre Seminarieelever et stort Hold unge Piger fra Omegnen i Madlavning, i et særskilt Køkken med Primusapparater og Benzinovne. Hvidklædte Skikkelser springer over Tennisbanens Felter, brunede Ungmøer planter Kaal hos Gartner *Johanne Juul* i den mægtige Have, en jager efter en forvildet Høne, et Hold gaar til Skoven for at botanisere, et andet marcherer ud ad Landevejen til Dr. *Caroline Steens* Villa for at faa en Time Psykologi. Nysgerrigt iagttaget af et Solsortpar underviser Faglærerinde Frk. Drewes i Haandarbejde paa Parkens grønne Plæne og Forstanderinden konstaterer interesseret Elevernes Fremskridt. I sine Bestræbelser paa at lære de unge Sparsommelighed, har Fru Lauridsen bestemt, at hver »Familie« skal spare 5 pCt. af Husholdningspengene til Symateriale. I de smaa Budgetters Tid bliver det kun til en Støveklud eller et Viskestykke, men senere naar man op paa Pudevaar og lignende fine Ting, og Resultatet er, at hver Elev rejser hjem med et helt Udstyr — et haandgribeligt Bevis paa Velsig- nelserne ved Sparsommelighedens Dyd.

— — —

Skyggerne længes. Solen glimter for sidste Gang i Vandet og forgylder Svanernes hvide Ham. Fru Lauridsen sidder i sit Kontor i sin egen Villa og skriver en Artikel om den Tanke, der optager hende mest for Tiden: Hver Kommune, hvert Sogn, hver Egn bør have et Skolekøkken, hvor Børnene kan undervises, unge Piger faa Vejledning og Husmødrene samles og drøfte deres Anliggender. »Huslig Dygtighed er en Faktor,« skriver hun. »Samfundet har Brug for den. Hjemmenes Økonomi og Velvære paavirkes af den. Huslighed giver Kvinder Harmoni og Rygstød — ogsaa de Selverhervende. Den glæder Forældre og Mænd og trøster Svigermødre«.

Krisen og Husmoderen.

—o—

Vældige Begivenheder har i det forløbne Aar rystet Verden i dens økonomiske Grundvold, Begivenheder, hvis Rækkevidde vel ingen mægter at overskue, Begivenheder, der har kastet ogsaa vort lille Land ud i Vanskeligheder. Det engelske Pund løst fra Guldet, den danske Krone — ja, den norske og den svenske med — har gjort Følgeskab og er nede i ca. 70 % af Guldværdien. Stigende Priser paa Varer fra Guldlandene, faldende eller stationære, og meget lave Priser paa vore Landbrugs-Eksportvarer. Toldmure rejses Landene imellem, Importforbud og Importregulering er Dagens Løsen. Alle vil forøge Eksporten og formindske Importen, alle vil sælge, ingen vil købe. Den økonomiske Krig Landene imellem. Man spørger sig selv, om dette er Ragnarok, om det skal ende med Revolution og Krig — eller om Skyerne atter vil spredes og den økonomiske Linje gaa opad igen.

Vort Hovederhverv, Landbruget, der hjembringer ca. 80 % af de Penge, vi faar ind for vor Udførsel, er ude i en Storm, der truer med at kaste det ud i økonomisk Kaos og allerede i nogen Tid har belastet dets Bæreevne haardt. Herom taler det stigende Antal Tvangsauktioner et talende Sprog. Hundreder af Landbrugere har maattet gaa fra Hus og Hjem, og for Tusinder andre er dette truende Spøgelse rykket nærmere og nærmere. Krisehjælpen yder kun en stakket Frist; og Landbrugets svigtende Købekraft, dets svigtende Evne til at betale for Arbejde og Varer, lægger sig som en knugende Tyngde paa hele Landets Erhvervsliv, medens Arbejdsløsheden stiger og stiger. Men om end ingen ved Raad, har man dog Lov at haabe, at Udholdenhed, Nøjsomhed og Styrke vil føre vort Landbrug og hele vort Erhvervsliv frelst gennem Krisen. Og hvor det gælder Udholdenhed, Nøjsomhed og Styrke kan Husmoderen og hendes Hjælper ikke undværes.

Der er ingen Tvivl om, at Husmødrene, at de, der for en saa stor Del forvalter Hjemmenes Udgifter, kan gøre

en stor Indsats til Imødegaaelse af Krisen. Ingensinde har Kravet om en økonomisk Husførelse været saa berettiget, ingensinde har der i saa høj Grad været Grund til at spare, at spare paa de rigtige Steder, som netop nu.

I Landbohjemmene gælder det at holde de kontante Udgifter nede paa det mindst mulige Beløb, uden at dette gaar ud over de kontante Indtægter. Først og fremmest gælder det da om at udnytte de hjemmeavlede Varer mest muligt og bedst muligt, og at bruge netop de af de hjemmeavlede Varer, som ikke saa let kan omsættes i Penge. Ikke Æg, Sødmælk og de Kødsorter, der endnu koster noget, naar man vil sælge dem, ikke den gode Frugt og de fine Havesager, som endnu har et Marked. Men Kærnemælk og Skummetmælk, den usælgelige eller meget billige 2den og 3die Klasses Frugt, de billige, grove Havesager, der dyrkes saa let og med saa stort Udbytte, de Kødsorter, der ikke vil indbringe noget videre ved Salg, disse Varer er det, det gælder om at udnytte, og det er Husmoderens og hendes Hjelperes Kunst at tilberede disse Produkter til god og velsmagende Mad. Og de skal bruges til at erstatte de dyre Købevarer, baade de indenlandske og de udenlandske. Forbruget af Drikkevarer, Kaffe, The, Chokolade, Kakao, Krydderier, tørrede Frugter o. l. maa nedbringes til et Minimum. Men de billige Købevarer, Sukker og Margarine, Gryn og Mel og Grovbrød vil det være galt at spare paa, for en stor Anvendelse af Kartoffler, grove Havesager, groft Brød og Mel- og Grynretter, der stadig giver os de billigste Kalorier, vil af sig selv medføre et stort Forbrug af Sukker, Margarine og andet Fedtstof — glem ikke det billige og gode danske Svinefedt — og muliggøre en større Anvendelse og bedre Udnyttelse af den paa Landet saa billige Kærnemælk og skummet Mælk.

Dog kan det naturligvis ikke undgaas, at der købes noget ogsaa af de dyrere Købevarer. Men hvad enten det er dyre eller billigere Købevarer, der er Tale om, da bør man — og dette gælder baade Husmødrene paa Land og i By — følge en fornuftig Indkøbspolitik.

Køb ingen Fantasivarer! Det er sagt saa ofte, men alligevel flourer Varer med fantasifulde Navne og i smuk, men dyr Indpakning og uden Angivelse af Varens Art og Værdi, og det er sikkert ikke ubetydelige Beløb Husmødrene maa rykke ud med for at faa Lov at købe Katten i Sækken. Mærkeartikler, Varer med kendt Navn og Oprindelse, kan have visse Fordele, men disse Fordele betales ofte for dyrt.

Køb efter Brugsværdi! En gammel Opfordring, der dog aldrig mister sin Kraft. Køb den Vare, der giver den største Værdi for de færreste Penge. Det forudsætter naturligvis, at man kender Brugsværdien paa de forskellige Varer. Man bør derfor gøre alt, for at følge med paa dette Omraade, og bruge alle de Midler, der gennem Husholdningsorganisationerne, Fagpresse, Husholdningsundervisning baade det ene og det andet Sted, staar til Raadighed. De faa Kroner, man maaske maa ofre derpaa, vil komme igen med Renter. Kender man ikke Brugsværdien af de forskellige Sorter, gør man ofte vel i at købe de billigste, det vil i Reglen betale sig, saaledes for Margarinesorternes og Grynsorternes Vedkommende.

Køb kontrollerede Varer — men dog kun, naar de ikke er dyrere end tilsvarende ukontrollerede. Det vil være rigtigt at købe de billigste, men ikke de dyreste kontrollerede Sæbespaaner — og ingen skal faa mig til at tro, at det betaler sig at købe kontrollerede Byggryn til den dobbelte Pris af, hvad Byggryn i løs Vægt koster.

Køb kun i Sæsonen! Sæsonvarer er nu altid billigst i Højsæsonen, hvad enten det drejer sig om Frugt, Havesager eller Æg. Ingen nye Kartoffler, før de er paa Markedet i rigelig Mængde — og er danske. Jordbær i Jordbærtiden, Kirsebær i Kirsebærtiden. Det er baade god Privatøkonomi og god Nationaløkonomi. Vi kunde sikkert spare en meget stor Portion af de 40 Mill. Kr., vi aarlig giver ud til udenlandsk Frugt og Havesager. Men det er særlig Byhusmødrene dette gælder.

Køb holdbare Varer i store Partier! Mel, Gryn, Rosiner,

Kartofler, Sukker o. a. holdbare Varer kan i Reglen faas betydelig billigere, naar de købes i større Partier. Paa en Sæk Hvedemel kan der vel spares en 5 Øre pr. kg, paa 1 Kasse Rosiner paa 12½ kg spares ca. 25 Øre pr. kg, paa 1 Td. Kartofler kan spares flere Kr. Det er Summer, der er værd at tage med.

Gaa udenom de mest „moderne“ Varer og skel ikke til Reklamen! Moderne er ofte ensbetydende med dyr, og mange umoderne Varesorter kan være lige saa gode som de moderne. Og husk, at det er ikke alene paa Klædernes Omraade, at Moden regerer. Reklamen maa Forbrugerne selv betale, og Reklamen er ofte vildledende. Tro ikke uden videre paa den. Vent med at købe nye og ukendte Varer, til de er afprøvede og der foreligger Erfaringer om dem.

Betal kontant — forsaavidt det paa nogen Maade kan lade sig gøre! Det er det sundeste, og det giver ofte billigere Varer.

Følg med Priserne! Naar man er Køber, bør man altid vide Besked med, hvad en Vare bør koste. Engros Prisen paa mange Varer — Smør, Æg, Flæsk, Mel, Gryn, Sukker — kan man finde i Dag- og Fagblades Spalter, og disse Priser kan give værdifulde Fingerpeg. Ogsaa de offentliggjorte Torvepriser kan være af Interesse. Men det er fornuftigt af og til at købe sine Varer hos andre Købmænd end den sædvanlige. Man faar derved god Kontrol. Og det er ikke saa sjældent, at der er betydelig Forskel i Prisen paa de samme Varer hos forskellige Købmænd.

Vær med til at holde Priserne nede! Det kan gøres ved aldrig at købe de Varer, hvis Detailpris staa i et urimeligt Forhold til deres Værdi, deres Fremstillingspris eller til Prisen paa andre Varer af samme Art. Ved altid at foretrække den i Forhold til Brugsværdien billigste Sort og — for Brugsforeningsmedlemmernes Vedkommende — ved at arbejde for, at Brugsforeningerne holder de lavest mulige Priser, selv om Overskudet derved skulde blive lidt mindre.

Foretræk danske Varer — og hvor danske Varer ikke

kan faas eller ikke kan konkurrere, da Varer fra det Land, England, der er vor største Kunde og endnu ikke har lagt vor Udførsel nogen Hindringer i Vejen. Personlig vil jeg ikke betænke mig paa endog at betale en lille Overpris for danske eller engelske Varer. Men det er i Reglen ikke nødvendigt, da disse Varer som oftest er fuldtud konkurrencedygtige.

Indkøb og Forbrug er dog ikke de eneste Omraader, hvor Husmoderens Indsats betyder noget. Ogsaa den mest rationelle, den mest økonomiske Udnyttelse af den forhaandenværende Arbejdskraft er et vigtigt Problem. Der tales meget om, at man skal udvide Produktionen i Hjemmet — ja, men paa de Omraader, hvor det betaler sig bedst. Hver enkelt Husmoder maa overveje sine Forhold, før hun bestemmer, hvor der skal sættes ind, hvor der kan tjenes mest paa Arbejdet. Der er Omraader nok at tage fat paa. Syning af eget og Husstandens Tøj, Konservering, Hjemmebagning af Fintbrød, Fremstilling af hjemmelavet Paalæg og af hjemmekogt Sæbe er de Omraader, hvor jeg vilde mene det betaler sig bedst at tage fat. Ogsaa Hjenmeslagtning og — i Forbindelse hermed — Fordeling af Kødet til andre Husmødre efter et aftalt System, saa der altid er billigt Kød at faa samtidig med, at man da faar noget for Udsætterkøer og andre Dyr, som ellers næsten er usælgelege, vil det sikkert betale sig at tage fat paa. I mange Egne af Landet har man begyndt paa det, ofte gennem Andelsmejeriets Organisation. I anden Række — mener jeg — kommer Bagning af Grovbrød, og da helst i Forbindelse med egen eller fremmed Formaling af hjemmeavlet Hvide og Rug. Og først i tredie Række Dyrkning af Hør, Hjemmevævning, Knipling o. l. Samtidig maa man huske, at en Udvidelse af disse Arbejder ikke maa gaa ud over den Indsats, Husmoderen og hendes Medhjælperer gør i selve Produktionens Tjeneste, ved Pasning af Fjerkræ og Kalve, Malkning og Spandevask, Roe- og Høstarbejde.

Hvorvidt det kan betale sig selv at blande Skurepulver, Vaskepulvere, Pudsepomade o. l. er mere tvivlsomt;

det er ikke altid Tilfældet, men det er morsomt at arbejde med og et Forsøg værd.

Ja, der er i Sandhed noget for Husmoderen og hendes Hjælpere, for de gifte Koner og de unge Piger at gøre, baade som Forbrugere, som Administratorer af en betydelig Del af Hjemmets Indtægter og som produktive Arbejdere. Og netop i denne Krisetid vil deres Indsats være sikker paa at vinde Paaskønnelse og Interesse fra alle Sider. Den Hjælp de kan yde Hjemmene og Landet til at ride Stormen af, kan ikke vurderes højt nok.

Folmer Dam.

Lov om Statstilskud til Husholdningsskoler.

Christiansborg, den 31. Marts 1931.

—o—

Vi Christian den X, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, *Gøre vitterligt*: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Stk. 1. Af Statskassen kan der ydes Understøttelse til Skoler, paa hvilke der gives Undervisning i Husholdning, saavel teoretisk som praktisk.

Stk. 2. For at faa Statsunderstøttelse skal en Skole dertil være godkendt paa Finansloven efter forudgaaet af Undervisningsministeriet foranstaltet Undersøgelse og Godkendelse af Skolens hele Forhold og af dens Undervisningsplan. Undervisningen paa Skolerne skal som almindelig Regel omfatte to selvstændige Kursus med en Minimumsvarighed af henholdsvis 5 og 3 Maaneder; imidlertid kan en Skole dog godkendes med kun eet Kursus. Godkendelsen knyttes til en bestemt Person som Forstander, og Skolen maa i Tilfælde af Forstanderskifte paa ny godkendes, men i dette Tilfælde af Undervisningsministeriet.

Stk. 3. For en Skole med 2 aarlige Kursus er den første Godkendelse betinget af, at den har været i Virksomhed i de 2 sidste Finansaar før Godkendelsen og i hvert af disse har været besøgt af mindst 15 Aarselever; dog kan en saadan Skole godkendes med Ret til at modtage statsunderstøttede Elever, naar den i nævnte Tidsrum gennemsnitlig har haft 12 Aarselever. Naar en saadan Skole i de sidste 3 Finansaar ikke har haft gennemsnitlig 10 Aarselever, bortfalder Statstilskuddet efter denne Lovs § 2, og naar den i de 3 sidste Finansaar ikke har haft gennemsnitlig 6 Aarselever, bortfalder tillige Adgangen til Elevunderstøttelse efter denne Lovs § 3, saaledes at Skolen paa ny maa godkendes efter Bestemmelserne i Stk. 2, inden Statsunderstøttelse igen kan opnaas.

Stk. 4. For en Skole med kun eet Kursus gælder samme Betingelser med Hensyn til den første Godkendelse som efter Bestemmelserne i Stk. 3, dog at der kun kræves et Aarselevtal af 7 til Godkendelse med Ret til direkte Statstilskud og 6 til Godkendelse med Ret til at modtage statsunderstøttede Elever, og Statstilskuddet bortfalder først, naar Skolen ikke i de sidste 3 Finansaar gennemsnitlig har haft 5 Aarselever, og hvis den ikke i samme Tidsrum gennemsnitlig har haft 4 Aarselever, bortfalder tillige Adgangen til Elevunderstøttelse efter denne Lovs § 3.

Stk. 5. En godkendt Skole kan ikke faa udbetalt Statstilskud for noget Finansaar, i hvilket dens Virksomhed helt har været standset, selv om Skolen senere fortsættes; den mister derhos sin Godkendelse, men kan, hvis den fortsættes, paa ny godkendes af Undervisningsministeriet, naar den trods den midlertidige Stansning i de sidste 3 Finansaar har haft gennemsnitlig mindst 10 Aarselever, for saa vidt angaar Skoler med 2 Kursus, og 5 Aarselever, for saa vidt angaar Skoler med 1 Kursus.

Stk. 6. Ved Beregning af Aarselevernes Tal medregnes kun saadanne Elever, der i mindst 2 Maaneder deltager i de paagældende Kursus. Der medregnes ingen Elev under 17 Aar; dette Krav anses for fyldestgjort, naar vedkommende Elev fylder 17 Aar inden Kursus' Afslutning. Endvidere medregnes ikke Elever, der kun faar delvis Undervisning, har Friplads eller hører til vedkommerde Forstanders eller Læreres Husstand eller staar i Tjenesteforhold til dem under deres Ophold paa Skolen. Elever, hvem der af Skolen tilstaas Moderation i Skolebetalingen, medregnes kun i Forhold til den erlagte Betaling.

Stk. 7. For Husholdningsskoler paa Færøerne fastsættes Aarselevtalet efter Stk. 3, 4 og 5 til Halvdelen af de for Skoler i det øvrige Danmark fastsatte Tal, saaledes at Resultatet, naar der fremkommer en Brøk, forhøjes til det næste hele Tal.

§ 2.

Stk. 1. Der tildeles de godkendte Husholdningsskoler følgende aarlige Understøttelser:

- 1) et fast aarligt Bidrag af 500 Kr. til hver Skole,
- 2) et Beløb af 50 pCt af Skolens Udgifter i det sidste Finansaar til Lærertilskud, dog ikke over 50 pCt. af en for Skolens Lærerpersonele beregnet Løn, der svarer til Gennemsnitslønnen for Lærere i Folkeskolen, lønnet efter den højere Skala,
- 3) 20 pCt. af Forstanderens Løn som Lærer efter en af Ministeriet godkendt Beregning,
- 4) 35 pCt. af Skolens Udgift til Forsyning med Undervisningsmidler og
- 5) 10 pCt. af Skolens Bygningsudgifter, beregnet som 6 pCt. af Skolebygningernes Vurderingssum eller for Skoler, der benytter lejede Lokaler, som Lejesummen.

Stk. 2. De ovennævnte Tilskud udbetales under Forudsætning af, at Skolerne er anerkendt med og i det sidst forløbne Finansaar har været i Virksomhed i mindst 8 Maaneder. I modsat Fald finder en forholdsmæssig Reduktion Sted.

Stk. 3. Understøttelse tilstaaes for og paa Grundlag af Oplysningerne om Skolerne i det foregaaende Finansaar. I Tilfælde af Skolens Standsning eller af ikke godkendt Forstanderens skifte i Løbet af Finansaaret kan et forholdsvis beregnet Tilskud udbetales for den Del af Finansaaret, i hvilket Skolen som godkendt har været i Virksomhed. I øvrigt udbetales Understøttelsen udelt til den, der ved Finansaarets Slutning stod som Forstander.

Stk. 4. Skolernes Opgivelse af Elevtal, Lærertilskud og m. v. skal bekræftes af en af Undervisningsministeriet anerkendt stedlig tilsynsførende.

§ 3.

Til Understøttelse af ubemidlede Elever ved de i Henhold til § 1 godkendte Skoler tilskydes der af Statskassen et samlet Beløb, svarende til maanedlig 35 Kr. for indtil Halvdelen af samtlige disse Skolers Aarselever i det sidst

forløbne Finansaar. Det bevilgede Beløb uddeles af Ministeriet til Skoleraadskredsene og til København, idet den videre Fordeling af Understøttelserne foretages efter nærmere af Ministeren given Anvisning af Skoleraadene, i København af Magistraten.

§ 4.

Tilsynet med de af Statskassen understøttede Husholdningsskoler er henlagt under Undervisningsministeriet. De dermed forbundne Udgifter bevilges paa de aarlige Finanslove.

§ 5.

De Skoler, der ved denne Lovs Ikrafttræden har faaet Anerkendelse som Husholdningsskoler, vil ikke før Udløbet af Finansaaret 1934—35 kunne miste denne af Hensyn til, at de ikke tilfredsstiller den i § 1 stillede Fordring til Eleval.

§ 6.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1931.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Christiansborg, den 31. Marts 1931.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

F. J. Borghjerg.

Amts-Lærerinder i Husgerning.

—o—

Ved et Forhandlingsmøde paa Husholdningsseminariet Ankerhus den 25. Oktober om den mest hensigtsmæssige Ordning af Ungdoms- og Aftenskolen, fremsatte Fru Magdalene Lauridsen et Forslag om i interesserede Kredse at faa Amtet til at ansætte faste Lærerinder til at lede en stedlig Husholdningsundervisning. En saadan Ordning muliggør nemlig Loven af 19. Marts 1930 om Tilskud til Ung-

doms- og Aftenskoler. Undervisningsministeriets Cirkulære af 15. August 1930 siger derom:

„Indrettes der en Undervisning med tilrejsende Lærere, navnlig i Husgerning og Landbrugsfag, forhøjes dette Tilskud indtil det dobbelte, naar Ordningen er godkendt af Skoledirektionen; denne Godkendelse maa foreligge, samtidig med at Skolen og Undervisningsplanen godkendes. Det er hermed Tanken at fremme en Aftenskoleundervisning med tilkaldte særlige dertil egnede Lærere udefra, navnlig i Husgerning og Landbrugsfag, og Tilskuddet skal da kunne sættes til en saadan Størrelse, at der gives saadanne Lærere, der maa antages at skulle tage Ophold udenfor Hjemmet og derfor at have Udgifter til Logis og Kost foruden Rejseudgifter, men paa den anden Side at kunne tage et større samlet Timetal, en Lærerlønning af en saadan Størrelse, at den paagældende foruden at faa sine Udgifter dækkede, kan have et rimeligt Vederlag for sit Arbejde. Tilskuddet kan stige indtil det dobbelte af det sædvanlige Tilskud, men maa iøvrigt fastsættes af Skoledirektionen samtidig med Godkendelse af Ordningen under Hensyn til alle foreliggende Forhold; der vil imidlertid af Skoleraadet kunne fastsættes visse Retningslinier for fastsættelsen af disse forhøjede Tilskud eller kunne nedsættes Udvalg med hvilke Skoledirektionerne henvises til at forhandle om de her omhandlede Spørgsmaal, før Størrelsen af det forhøjede Tilskud fastsættes.

Ministeriet finder imidlertid Anledning til at henlede Skoleraadenes Opmærksomhed paa, at Spørgsmaalet om Lærerne til de praktiske Fag, f. Eks. *kvindeligt Husgerning*, muligt paa praktisk Maade kunne løses derved, at der af Skoleraadet antages Lærerinder til Besørgelse af den paagældende Undervisning indenfor Skoleraadskredsen i de Kommuner, der ønsker at etablere denne Undervisning og stiller Lokale og det kontante Tilskud efter Loven til Raadighed; med saadanne Lærerinder kunde der da træffes Aftale for et Halvaar,*⁾ og de kunne lønnes forlods af Skolefonden med en efter deres Timetal afpasset Lønning, der i saa Fald, hvis der kunde blive Tale om et større samlet Timetal næppe behøvede at være væsentlig højere end det i Loven fastsatte Tilskud pr. Undervisningstime“.

Fru Lauridsens Forslag gik ud paa, at Lærerinden skulde antages paa Betingelse af indenfor $\frac{1}{2}$ Aar at under-

*⁾ Fremhævet af M. L.

vise 4—500 Timer, 4—5 Timer ugentlig i 5 Kredse 20 Gange, og derfor oppebærer en Løn, beregnet efter 400 Timer, 2,40 Kr. og det halve af det forhøjede Tilskud, som Loven tilsiger til Ophold, nemlig 1,20 Kr., altsaa ialt 3,60 Kr. pr. Time, og saaledes faa en Løn paa 1440 Kr., beregnet efter 400 Timers Undervisning.

Det Tilskud paa 50 Øre pr. Time, som Loven kræver ydet af Kommunen (eller ad anden Vej) og som mange Steder ogsaa ydes til Lærerindens Løn, kunde i saa Tilfælde bruges til eventuelle Befordringsudgifter — og man fik derved ogsaa en reel, ensartet og økonomisk god Ordning, som vil kunne anvendes flere Steder.

Fordele ved den foreslaaede Ordning vil være for det første, at Stat og Amt kan spare indtil 480 Kr. pr. Lærerinde, da Loven tilsiger et saa meget større Tilskud. For det andet vil det være mere betryggende for Læreren at blive sikret en fast Løn, selv om den er mindre end den, hun eventuelt kan naa ved at faa en større Timebetaling og alle Timerne honorerede, altsaa kan denne Ordning ogsaa være god for Lærerinderne.

Og for det tredje og som det væsentligste vil man gennem en saadan fast Ordning kunne faa de unge Piger i Ungdomsskolen givet en grundigere Undervisning, og en fast Amtslærerinde, hvis hun er den rette og kommer ind i Forholdene, vil sikkert kunne blive til Støtte baade for Elever og Hjem, eventuelt ogsaa blive Medarbejder ved det landøkonomiske Ungdomsarbejde og hjælpe Husmødrene med Kostundersøgelse og Husholdningsregnskab.

Antagelse af en fast Amtslærerinde i Husgerning vil naturligvis forudsætte, at der paa et centralt beliggende Sted findes et *Undervisningskøkken*, hvor Læreren kan samle Undervisningen og derfra gaa til Steder og Kredse, hvor man skal hjælpe sig, som man bedst kan.

Beretning om Husholdningsaften- og Ungdomsskolen Vinteren 1930—31.

—o—

Efter de Oplysninger, Fru Magdalene Lauridsen har kunnet indhente, har der været afholdt Husholdningsaften- og Ungdomsskole af mindst 56 Lærere, deraf har 48 undervist 187 Hold med ialt 3198 Deltagere.

Der har været

164	Hold	med	praktisk	Arbejde.
23	"	"	Forevisning.	
40	"	undervist	i	Skolekøkken.
61	"	"	i	Forsamlingshuse.
41	"	"	i	Skolestuer.
14	"	"	i	private Hjem.
31	"	"	i	andre Lokaler.

Af 2764 Deltagere var

1207	mellem	14	og	18	Aar.
1167	"	18	og	25	"
390	over	25	Aar.		
1075	var	i	tenende	Stilling.	
178	"	selverhvervende.			
257	"	gifte.			
1254	"	hjemme.			
1156	"	Døtre	af	Landmænd.	
177	"	"	"	Arbejdere.	
286	"	"	"	Haandværkere.	
93	"	"	"	Embedsmænd.	
372	"	"	"	Andre.	
680	Stilling	ikke	opgivet.		

89	Kursus	har	været	afholdt	af	Husholdningsforeninger.
35	"	"	"	"	"	Landboforeninger.
8	"	"	"	"	"	Husmandsforeninger.
36	"	"	"	"	"	Kommuner.
19	"	"	"	"	"	Andre.

Undervisningen af de 3198 Deltagere i Ungdoms- og Aftenskolen er fordelt paa de forskellige Amter, som følger:

	Amt	13	Hold	med	202	Deltagere.
Sorø		19	"	"	329	"
Præstø	"	17	"	"	300	"
Holbæk	"	6	"	"	111	"
Gl. Roskilde	"	12	"	"	192	"
Frederiksborg	"	4	"	"	105	"
Bornholms	"	10	"	"	184	"
Odense	"	14	"	"	236	"
Svendborg	"	9	"	"	132	"
Assens	"	2	"	"	54	"
Hjørring	"	1	"	"	26	"
Aalborg	"	6	"	"	122	"
Randers	"	1	"	"	30	"
Aarhus	"	5	"	"	102	"
Vejle	"	21	"	"	287	"
Ribe	"	47	"	"	786	"
Sønderjylland						

Lyspunkter fra Hadsten.

—o—

Begrebet Krise er aktuelt i Nutiden, det er næsten ikke muligt at aabne en Avis uden at møde Ordet Krise, enten som Overskrift paa en Artikel eller som Titel paa et Foredrag. Jeg forstaar udmærket den Husmoder, der i Diskussion om et Emne til Foredrag og Forevisning, udtaler: „Men vi vil ikke høre noget om Krisen, det hører vi nok om til Hverdag, vi vil oplives naar vi kommer paa Husholdningsskolen“. Eller de unge Piger i Aftenskolen, der paa Forespørgsel „Hører I noget om Krisen?“ svarer: „Ja, vi hører ikke om andet derhjemme“.

Det maa da betragtes som en af de Opgaver, vi har paa Husholdningsskolerne, at vi skal sætte Humøret op og pege paa de Lyspunkter, der er.

Og som et af Lyspunkterne vil jeg pege paa, at den dygtige økonomiske Husmoder er i Stand til at nedsætte

Husholdningsudgifterne meget betydeligt og dermed hjælpe med Hjemmets Økonomi, og det kan hun, dels gennem de formindskede Husholdningsudgifter, dels ved at forenkle Arbejdet og spare paa Arbejdsudgifterne, dels ved, at hun selv eller hendes Mand eller store Børn er behjælpelig ved Husets Reparation, Vedligeholdelse og Rengøring, og endelig ved at nedsætte det personlige Forbrug til Klæder, Fornøjelser, Tobak, Selskabelighed m. m.

Disse nævnte Udgifter tager jo i mange Hjem ca. $\frac{3}{4}$ af Indtægten.

Fra en Husmoder i en Landhusholdning her i Egnen har jeg modtaget et Husholdningsregnskab for Maanederne Marts og April 1931. — Dette Regnskab er ikke ført for at offentliggøres, men fordi Husmoderen selv havde Interesse deraf, og fordi Husfaderen hævder: „Man maa begynde med sin egen Husholdning, hvis man vil hjælpe Sparsommelighed og Indskrænkning andre Steder“.

Denne Familie har ført Husholdningen efter dette: „Brug af egne hjemmeavlede Produkter, køb saa lidt som muligt og køb da helst danske Produkter.“

De forskellige Fødevarer er sat til Salgspris, d. v. s. den Pris, der kan faas for Produkterne ved Salg i Byen; en Byhusholdning kunde derfor ikke føre Husholdningen saa billigt.

Familien bestod af Mand, Kone, 2 Sønner 18 og 16 Aar, 2 Døtre 12 og 8 Aar, 1 Tjenestedreng 15 Aar, 1 Pige 20 Aar. — Men da den unge Pige en Tid var paa Afmagringskur, og den ene Søn var syg, har vi ment at kunde omregne Familien til 5,6 Enhed.

Udregningen af den samlede Pris og Næringsmængde viser pr. Enhed: 44 Øre, 104 g Æghv., 101 g Fedt, 458 g Kulh., 3247 Kalorier. At Maden var billig, var Husmoderen klar over, men derimod lidt ængstelig med Hensyn til Næringsværdien, men, som hun sagde, vi har jo da levet, og vi har jo da ogsaa udført vort Arbejde, det var derfor en Glæde for hende, at se det pæne Resultat.

Ser man nu Beregningen igennem for at se, hvilke

Varer, der er brugt, skal jeg nævne nogle af de største og væsentligste Poster:

Der er brugt 200 l Sødmælk, 72 l Kærnemælk, 75 l skm. Mælk, altsaa en stor Mælkemængde, der tilsammen giver meget Æggehvide, af Sødmælken ogsaa Fedtstof. Der er brugt 106 kg groft Rugmel, 50 kg Hvedemel og 145 kg Kartofler, det giver en Mængde Kulhydrater. Der er brugt 22½ kg Margarine, 2 kg Fedt, 4 kg Flæsk, der giver det meste af Fedtstoffet.

Der er naturligvis ogsaa brugt andre Grønsager, Frugt, Grynsorter m. m., men der er af udenlandske Produkter og af Produkter, der fordyrer, i de to Maaneder kun brugt Kaffe for 2,58 Kr., Cacao for 0,90 Kr., The for 0,90 Kr., Rismel 0,80 Kr., Appelsiner og Citroner for 3,30 Kr. (til Patienter).

Jeg skrev, at jeg vilde pege paa Lyspunkterne, for at opmuntre Husmødre.

Det er et Lyspunkt, naar en Husmoder, der har nok at gøre med det daglige Arbejde i sit Hjem, kan vise os en saadan god økonomisk Husførelse, mange andre kunde og burde gøre ligesaa. Der er jo i en Landhusholdning Masser af gode hjemmeavlede Produkter til Brug, det er jo ikke Varer, der mangler. Derfor bør man lægge Hus-holdningen om.

Ved Udstillingen i Skanderborg 1926 var vist i Varer og Billeder Forbruget af købte og hjemmeavlede Produkter i en vestjysk Bondegaard 1876 og 50 Aar senere 1926. I 1876 til 1 Person: Hjemmeavlede Produkter for 133 Kr., købte for 20 Kr. I 1926 til 1 Person: Hjemmeavlede Produkter for 136 Kr., købte for 243 Kr. — Selv om vi ikke nu kan faa de samme Tal, saa kan vi dog gaa betydeligt ned med købte Produkter.

Det er et *Lyspunkt* og et Eksempel til Efterfølgelse.

Margrete Pedersen.

Det femte nordiske Husholdningsmøde.

—0—

Det første nordiske Møde om Husholdningssagen blev paa Foranledning af „Foreningen af Husholdningslærere og -Lærere“ afholdt i Sorø den 9. og 10. Juli 1909; det afholdtes paa Sorø Akademi, hvorover Splitfaget vajede, og blev et forunderligt rigt og festligt Møde, som endnu med Glæde mindes af mange. Siden er tilsvarende Møder holdt i Sverrig, Norge og Finland og saa i Aar igen i Danmark, i København fra 6.—8. August.

Og dette blev ogsaa i alle Maader et vellykket og interessant Møde, værdigt og smukt ledet af Fru Bransager Nielsen og Frk. Sofie Rasmussen. Det egentlige Møde blev holdt i Nyboders kønne og hyggelige Kommuneskole, men der var Lejlighed til at deltage i det store alm. nordiske Skolemødes Forhandlinger, være til de Aabnings- og Afslutningsfester, som dertil var knyttede, men selvfølgelig ogsaa til at se de forskellige Skolevirksomheder i København. Og et af de morsomste Besøg var det, vi — med Skolekøkkeninspektør Frk. Sofie Rasmussen som Værtinde — fik Lejlighed til at aflægge paa de store moderne Skoler i Hovedstadens Udkant. De 2—300 Mødedeltagere samledes i den aarle Morgenstund ved Ørstedsparken, hvor en Række af Biler tog mod os og førte os ud til Morgenkaffe og Rundskue paa de smukke og velindrettede Folkeskoler.

En festlig Sammenkomst var en Aften arrangeret i Nimbs Selskabslokaler. Fru Bransager takkede Finland for sidst, Frk. Vestergaard talte for de stoute Nordmænd, Frk. Sofie Rasmussen for de svenske Venner, og Fru Lauridsen til Ære for den islandske Kvinde, der er bleven et skønt Forbillede for dem, der gerne vil væрге og værne Hjemmene og adresserede sin Tak og Hilsen til Haaldora Bjarnadottir, Sigrun Bløndal og Ragnhildur Pjetursdottir.

Efter Mødets Afslutning besøgte de udenlandske Gæster Sorø og Roskilde. Paa Ankerhus blev Besøget af de 165 nordiske Gæster en meget stor Oplevelse, ogsaa fordi vi mellem disse traf saa mange gamle gode Venner.

Og saa var der bl. de mange den finske Magister *Laura Harmaja* og den finske Inspektør *Eline Kanervio*, den norske Skolekøkkeninspektrice *Petty Blom* og Konsulent *Dina Larsen*, og der var *Thilde Hansson* fra Athenæum, og Frk. *Weibull* fra vor Søsterskole *Rimforsa* og *Laura Näsholm* fra *Sundsvall*, der ogsaa var med til det første Stævne.

Vi samlede i Salen, begyndte med Rysteribs, fik derefter Frokostkaffe, men sang først de Sange, som Fru *Eline Eriksen* og Pastor *Bjerre* havde skrevet til Velkomst for de 22 Aar siden, da vi første Gang bød nordiske Gæster velkommen til Fællesmøde og Fællesdrøftelse. Og der veksledes Tanker og Ideer, og Ankerhus fik mange venlige Ord og Tak for Gæstfrihed gennem mange Aar, og Dr. *Caroline Steen* blev bragt en ærlig og hjærtelig Hyldest, og Frk. *Thilde Hansson* takkede Fru *Lauridsen*, ogsaa fordi hun politisk, samfundsmæssig altid havde søgt at varetage Hus-holdningssagens Interesser.

De, der gik bort.

—o—

Naar man ser tilbage over Aaret, der gik, myldrer ogsaa Tankerne og Minderne frem om de, der gik bort, de, som hver i sin Kreds skabte det særegne, prægede deres Tid.

Og af dem, man savner og glæder sig over at have kendt og faaet Støtte og Hjælp af, er *Red. Martin*, som stille og umærkelig gled ind i Døden, i den Tid, om hvilke han saa ofte sagde var den skønneste, den, i hvilken Hylden og de vilde Roser blomstrede ved Vejen. Efter hans Bortgang skrev en af hans Værkfæller, at menneskeligt set var *Red. Fr. Martin* en overordentlig fin og kulliveret Personlighed med et dybt og alvorligt Syn paa Livet. Af daglige Vaner var han overordentlig asketisk, og han stillede aldrig store Krav til Komfort og Bekvemmelighed. Som Følge deraf laa ogsaa al egoistisk Stræben ham fjern, og kunde han til Tider gaa haardt ind for en Sag, saa var det altid af ideelle Grunde. Ja, *Red. Martin* var uegennyttig i sine Raad og

med sin Tid, og det er med dybtfølt Tak, vi mindes hans store Arbejde for at faa Husholdningsskolen hjulpen frem, give den sin egen Bygning, sin egen Ramme, og det er med Tak i Sindet, jeg mindes den Interesse, han viste de nye Tanker, Ideer og Spørgsmaal, jeg var med til at føre frem, tænker paa den Redebonhed, han altid lagde for Dagen, naar en Sag skulde fremmes og hjælpes.

Men tungt er det jo for de nærmeste at miste deres Kære, og det blev det ogsaa, da Nielsen Grønvangovre paa Bornholm mistede sin trofaste Hustru — og tungt var det for Sigrød Øster saa pludselig at miste sin gode, kloge Fader nu ind under Jul. — Og underligt var det gennem Bladene at erfare, at den gl. Sognefogeds ældste Søn, Lærer Laurits Jensen var død ude i det fremmede paa Vej til Ægypten.

Vor gode Ven, Margrete Pedersen i Hadsten, maatte friste den tunge Sorg at miste sin kære, energiske Søster Martha, vor gamle, dygtige Elev; men det er sikkert rigtigt, som en Vismand har sagt, at der er intel saa haardt, at der ikke kan være det, som er haardere. — Ak, hvor mange er der ikke trindt om, mellem Slægtninge og Venner, der har mistet deres Kæreste, og som i Tider har svært ved at forstaa, at alle Ting tjener os til Gode.

Aaret tog ogsaa Povl Bjerger, den gode, danske Mand, den gamle Højskolelærer derovre i Askov, ham, som saa trofast fulgte Slægter paa deres Færd, og Elever paa deres Vej.

Men vemodigt var det at faa Bud fra Nederlandene om, at vor gamle Ven, Godsejer P. de Clerq havde mistet sin prægtige og yndige Hustru. Hun, som tog os Ældre, saavel som de Unge, fra fremmed Land ind i sit Hjem og i sin Kreds, gav os med sin fine, rige Personlighed det bedste, hun ejede, gav, som hun i Krigstiden gav Slægt og Venner i Tyskland, hvad hun ejede af Sølv og Guld. Budskabet om hendes Død kalde saa meget af det vidunderlige frem i Sind og Tanke, som man har mødt af ædelt og skønt — saa meget af det, man har at takke for, naar Aaret gaar paa Hæld.

M. L.

„Tidens Røst.“

Kvindernes Avis.

—o—

Det er et nyt Blad, som en Kreds af Mænd og Kvinder har begyndt Udgivelsen af til Støtte for Hjem og Ungdom, som Bindeled mellem By og Land, et Blad, der med Fru Sofia Christensen som Redaktør og J Nyberg, Dagmar Nielsen, Magda Andersen og mig om Bord, ogsaa skal give Plads for det frie Ord, være et Blad, hvorigennem man haaber ligeledes i strenge Tider at kunne fremme det, der kan blive til Folkegavn, baade personligt og samfundsmæssigt, og som kan hjælpe til at styrke ædruelig og sund Økonomi i Hjem og Land.

Desuden vil Bladet som en Kvindernes Avis ogsaa søge rent praktisk at støtte Hjemmenes Kvinder ved gennem Bladets eventuelle Overskud, og gennem Midler, indsamlet paa forskellig Vis, at yde unge Kvinder Hjælp til deres huslige Uddannelse og ældre Kvinder Legathjælp, som ikke kan faa Pension eller anden tiltrængt økonomisk Støtte.

Mange gode Mænd og Kvinder har lovet at støtte Bladet, Præsterne Bjerre, Vedde, Fogh-Pedersen, Padagogerne Arvin, Svane, N. A. Larsen, Hegerman-Lindenchrone, Forstanderne Fenger, Bech, Rosenkjær, Fruerne Nørgaard, Braae, Bjerre o. m. fl. har lovet at skrive i Bladet. Og jeg er bleven „Fyrbøder“, har ikke kunnet frigøre mig for den Tanke, at med saadan en Avis kunde der trædes nye Stier, banes nye Veje for de ideelle Maal, der stræbes efter.

Bladet udkom forsøgsvis en Gang om Maaneden i Oktober-November-December, men fra Januar 1932 vil det udkomme hver Onsdag, koster 2 Kr. 50 Øre Kvartalet og kan bestilles gennem Postvæsenet. — Kan det føre Tidens og Kvindens Røst frem i Kampen for Bevarelsen af det bedste, vil det betyde: Landvinding. Derfor støt Bladet Tidens Røst, Kvindernes Avis.

Magdalene Lauridsen.

„En Flyvetur“.

— 0 —

Nede i Sønderjylland var der sidste Vinter 3 Aftenskolelærere, som havde gjort sig fortjent til en extra Opmuntring, syntes Amtsskolekonsulent Svendsen, og det fik de. Det var først Frk. Mathilde Roed-Müller fra Sønderborg, hvem Tønder Skoleraad som Paa-skønnelse for hendes Arbejde for Ungdoms- og Aftenskoler tilbød en Studierejse til Hamborg og Bergedorf, for at se Undervisning der, og da Karen Bjerre og Karen Harrekilde ogsaa havde gjort et godt Ungdomsarbejde som Lærere i de stedlige Ungdomskredse, syntes man, at de ogsaa skulde med. Og Resultatet blev, at Mor Magda syntes, at hun ogsaa burde tage med, og da Rygtet fortalte om denne »Flyvetur«, søgte jeg ogsaa at slippe med, og Flyvegrillerne forplantede sig videre til Frk. Øther og Misse Madsen, og da Fru Wille Jørgensen lige havde faaet et Stipendium for at studere i Tyskland, var det en given Ting, at hun skulde flyve med. Søndag den 19. April mødtes vi i 9-Toget fra København, undtagen Frk. Roed-Müller, der senere skulde støde til i Tinglev. Skønt vi kun skulde være 3 Dage i Hamborg, synes vi alligevel, at det var en større Rejse, der forestod — Forventningerne var store. Den første Skuffelse ramte os dog før vi naaede Slagelse — Madpakken med Kaloriebehov for det første Døgn laa hjemme paa Ankerhus og vore Sulfornemmelser steg straks et Par Grader. Til alt Held havde vi dog et Eksmedlem fra den overordentlige Kommission af 1914 iblandt os, og Følgen var naturligvis en Gang Havregrød paa Storebæltsfærgen — Ordren blev modtaget med et »S'gerne«. Grøden kom — og Grøden gled. Den var herlig, velkogt med Smørkugle i og uforfalsket Sødme til — og billig. Jeg tror aldrig nogen af os har spist Havregrød med saa stort Velbehag som den Dag — selv vore medrejsende nød den — paa Afstand.

Kl. 9^{1/2} Aften samme Dag naaede vi Hamborg efter en fornøjelig Rejse med smaa Oplevelser af forskellig Art. Vi havde i Forvejen bestilt Logi paa Christl. Bahnhofs-Hospit, Holzdam 36, hvor vi straks tog hen, vi havde forberedt os paa eventuelt at møde »lidt af hvert« der — men vi blev glædeligt overrasket ved at faa de nydeligste og reneste Værelser, man kunde tænke sig — jeg anbefaler Stedet til andre Hamborgrejsende.

Næste Morgen samledes vi til Frühstück, hvor Dagens Plan blev lagt, Hovedmaalet var en Ungdomsskole i Bergedorf, hvortil vi tog med Tog. I mange tyske Byer er der obligatoriske Efterskoler — men Eleverne kan vælge de Fag, som har Betydning for deres fremtidige Arbejde — og Skolen i Bergedorf var en saadan. Vi blev venligt modtaget af Rektor B. Bensch og glædeligt overrasket ved, at han forstod os danske. Skolekøkkenundervisningen var selvføl-

gelig selvskreven Fag — men den største Energi mødte os ganske naturligt i Smedeværkstedet.

I Hamborg besaa vi en lignende Skole, men af nyere Dato — det var et stort Lagkagehus — nydeligt — blot var der ikke i Øjeblikket Elever til at fylde Skolen.

Vi søgte naturligvis først og fremmest for den faglige Side — og saa benyttede vi den øvrige Tid til Oplevelser af anden Art — baade ved Dag og ved Nat. — Vi spadserede under Elben — og sejlede paa Floden — kørte med Banerne, der gik over Gaderne — spadserede omkring Alstersøen, spiste Pølser og drak Øl i Alsterlust — handlede i Stormagasinet Karstadt — var oppe i det danske Konsulat, hvor vi ikke netop blev modtaget med større Hjertelighed og fandt derfor os selv kort Tid efter nede paa Gaden igen, flade, fløve og arrige.

For at De kan faa et Billede af det hele, maa De tænke Dem os alle otte i Hælene paa hinanden — engang imellem smaaskændende — sommetider staaende stille midt paa Gaden samlet om Kortet, hevet frem af Fru Jørgensens hemmelige Lomme — eller pegende med Paraplyer i Øst og Vest.

Da den første Dag var gaaet og vi næste Morgen samledes ved Morgenbordet var Stemningen livlig og de forskellige Oplevelser drøftedes under ikke helt rolige Bevægelser. Pludselig rejste der sig fra et andet Bord en tiltalende gammel Herre — han kom hen til vort Bord, klappede Mor Magda paa Skulderen og sagde, at det nok var Hønen, der var ude at more sig med syv danske Kyllinger — han blev straks vor Ven — det viste sig at være en norsk Emeritus, der ofte var i København — han fortalte, at han saa boede paa saadan et dejligt Sted derinde, som hed Grundvigs Hus.

Da flere af os var taget med paa Turen med det sikre Haab om at faa en Flyvetur, kilede vi jævnlig til Flyvekontoret, men ak da vi saa kom den sidste Dag for at faa Billeter — da var der kun to tilbage — og der stod vi otte og kunde ikke blive enige om, hvem de to skulde være, der skulde rigtig op at flyve, til Flensborg eller til Lübeck og efter en Times Parlamenteren og efter at have faaet en gammel Flyvemaskine tilbudt, maatte vi opgive Flyveturen for denne Gang og trøstede os med en bedre Middag i Raadhuskælderen. Senere følte vi os næsten som heldige, da vi læste i Bladene, at Flyveren havde maattet nødlande. — —

At vi fik den Tur, kan vi takke de tre Aftenskolelærerinder for — jeg synes, det er morsomt, de i Sønderjylland har forstaaet at paa-skønne det Arbejde Lærerinderne der har udført — for det er saa sandelig ikke altid saa let at være Aftenskolelærerinde.

Margaret Lauridsen

Kursusdeltagere 1931.

—0—

Husholdningslærerinder, dimitterede $\frac{27}{3}$ 1931.

113. Margrethe Bergholt, Rhodosvej 63, Kbh., $82\frac{2}{3}$ Points g+.
 114. Lis Christiansen, Kirkegade 5, Frederikssund, $106\frac{2}{3}$ ug÷.
 115. Asta Drewsen, Nyminde, Nr. Nebel, 105 ug÷.
 116. Margrethe Duggen, Harreslev Mark, Flensborg, $105\frac{2}{3}$ ug÷.
 117. Karen Margrethe Gustavussen, Hollandshus, Skørping,
 $100\frac{2}{3}$ mg+.
 118. Anna Hansen, Hjalager, Padborg, $103\frac{2}{3}$ mg+.
 119. Marie Smedegaard Herping, Trans, Fjaltring, $105\frac{1}{3}$ ug÷.
 120. Irma Jensen, Tistrup, $98\frac{1}{3}$ mg.
 121. Oluf Jønsdottir, Seglbudum, Island, $105\frac{2}{3}$ ug÷.
 122. Metha Møller, Skolegade 10, Thisted, $102\frac{2}{3}$ mg+.
 123. Anna Moesgaard Nielsen, Skaaruphøjgaard, Riis Skov,
 $94\frac{2}{3}$ mg.
 124. Anna Olsen, Svinninge, Asminderup, 67 g.
 125. Kirstine Olsen, Klintevejen, Kerteminde, 101 mg+.
 126. Karen la Cour Overgaard, Gentoftegade 16, Gentofte,
 $80\frac{1}{3}$ g+.
 127. Mette Kirstine Pedersen, Ladefogedgaard, Flemløse,
 $87\frac{2}{3}$ mg÷.
 128. Inger Rasmussen, Vedde, $90\frac{2}{3}$ mg÷.
 129. Inger Tobiassen, Snoldelev, Gadstrup, 105 ug÷.
 130. Esther Wøidemann, Helsingø, 89 mg÷.

Elever bestaaet Seminariets 1ste Eksamen i praktisk Husgerning.

155. Karoline Buckhøj, Tølløse.
 156. Johanne Christiansen, Thorkilstrup, Falster.
 157. Gerda Frederiksen, Herminsgade, Frederiksværk.
 158. Anna Marie Hauge, Carl Plougsvej 9, København.
 159. Karen Hedeager, Skanderborg.

160. Daugbjørt Jønsdottir, Skarefjord, Island.
161. Johanne Jørgensen, Høng.
162. Sigrid Knudsen, Nr. Aaby.
163. Henny Langkjær, Sorø.
164. Gudrun Lunden, Andrupgaard, Brønderslev.
165. Johanne Madsen, Gerlev.
166. Kirsten Poulsen, Sct. Jørgensvej 25, Roskilde.
167. Astrid Sandholt, Andrup, Esbjerg.
168. Eli Sloth, Korinth.
169. Anna Søndergaard, Hammerum.
170. Signe Vejen, Sdr. Harritslev, Hjørring.

Elever paa 1ste Aars Lærerindekursus fra Maj 1931.

- Tove Almind, Sct. Thomasalle 3, København.
 Alma Andersen, Gammelgab, Broager.
 Sigrid Andersen, Christiansfeldt.
 Gudrun Borchorst, Hellerupvej 55, Hellerup.
 Laura Høj Christensen, Vostrup.
 Martha Frederiksen, Urte Mølle, Ollerup.
 Ella Hansen, Skatterup, Rude.
 Petra Jensen, Gaarslev, Børkop.
 Asta Jørgensen, N. Jernbanegade 1, Hillerød.
 Grethe Larsen, Gl. Strand 24, København.
 Dagny Neergaard, Hammersholt, Hillerød.
 Jenny Olsen, Kauslunde, Aarup.
 Johanne Olsen, Skaarup.
 Helga Pedersen, Kildevældsgade 80, København.
 Gerda Raun, Oxbøl.
 Karen Sandager, Sandagergaard, Ærøskøbing.
 Else Taarning, Torpegaard, Eskebjerg.
 Birthe Westergaard, Sorø.

**Aarskursus (10 Mdr.) til Uddannelse af
 Skolekøkkenlærerinder.**

17. Birthe Andersen, Forskolelærerinde, Havndal, Frederiks.
18. Karen Blicher Dam, exam. Lærerinde, Sorø.
19. Sofie Larsson, exam. Lærerinde, Ringsted.
20. Ane Martinussen, exam. Lærerinde, Tranum, Brovst.
21. Gerda Møller, exam. Lærerinde, Sct. Annavej 3, Svendborg.
22. Agnete Pedersen, exam. Lærerinde, Sdr. Ørum, Højslev.
23. Fru Emma Poulsen, exm. Lærerinde, Villestofte, Paarup.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. November 1930.

- 1014. Eble Bjellekær, Søsrum, Viksø.
- 1015. Ketty Christiansen, Kongsted.
- 1016. Ebba Clausen, Mørup, Fjenneslev.
- 1017. Grethe Grumme, Tesch Alle 4, Holte.
- 1018. Gurli Hansen, Holmbergsgade, Nykøbing F.
- 1019. Ella Marie Hansen, Thurø.
- 1020. Karen Hansen, Jernbanegade 3, Ringe.
- 1021. Karna Højmark, Gammelstrup, Stoholm.
- 1022. Karen Jensen, Bjerre, Fuglede.
- 1023. Katrine Stejlgaard Jensen, Faarup.
- 1024. Grethe Langballe, Algade 20, Holbæk.
- 1025. Karen Lind, Niels Ebbesensvej 26, København.
- 1026. Johanne Nielsen, Fuglede.
- 1027. Valborg Kousgaard Nielsen, Klovby, Forsinge.
- 1028. Gerda Olsen, Hvalsø.
- 1029. Erna Pedersen, Fuglebjerg.
- 1030. Inger Pedersen, Skrillinge, Middelfart.
- 1031. Else Stigaard, Dr. Margrethevej 18, Roskilde.
- 1032. Marie Sørensen, Hvalsø.
- 1033. Inger Tabbert, Nørrebrogade 5, Esbjerg.
- 1034. Poula Thomsen, Njalsgade 1, København.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. Maj 1931.

- 1035. Ida Mayn Andersen, Hørve.
- 1036. Ellen Andreassen, Alslev, Karise.
- 1037. Ingeborg Anthonius, Nørregaarden, Frifelt.
- 1038. Else Christensen, Abildhus, Sorø. (Maj—Aug.).
- 1039. Ketty Christensen, Egebjerg, Præstø.
- 1040. Edith Correll, Webersgade 17, København.
- 1041. Agnete Dahl, Houslund.
- 1042. Marie Wieth Jensen, Thorsvej 4, Fredericia.
- 1043. Astrid Jespersen, Askov, Vejen (Sem.).
- 1044. Ida Kløcker, Haldager Mark, Fuglebjerg.
- 1045. Gerda Koføed, Langedeby, Neksø.
- 1046. Thora Korsgaard, Strandvejen, Middelfart.
- 1047. Edith Krogh, Hesselager.
- 1048. Ellinor Madegaard, Nykøbing F.
- 1049. Anna Madsen, Ø. Gjesten.
- 1050. Gerda Marcher, Haslevej 14, Rønne.
- 1051. Jenny Marcher, " " "
- 1052. Karen Agnete Mortens, Gothersgade 129, (Maj—Juli).

- 1052. Karen Møller, Sorø.
- 1053. Edith Nielsen, Vittrup.
- 1054. Valborg Nielsen, Vraa.
- 1055. Edith Brorsen Pedersen, Danmarksgade 48, Esbjerg.
- 1056. Kaja Pedersen, Ferritslev, Ullerslev.
- 1057. Iris Petersen, Fruens Bøge.
- 1058. Karna Petersen, Maltbæk, Brørup.
- 1059. Laura Petersen, Ansager.
- 1060. Kaja Simonsen, Fedsted, Hygum.
- 1061. Inger Stenbæk, Askov, Vejen.
- 1062. Gudrund Strandkvist, Dr. Olgasvej 72, København.
- 1063. Karen Thorup, Skottrup, Løkken.
- 1064. Hanne Ussing, Sorø.
- 1065. Karoline Vestergaard, Tvis, Holstebro.
- 1066. Johanne Voldsgaard, Gerndrup, Brørup.

Øvelsesskolen Oktober—December 1931.

- 148. Ingrid Bennick, Taastrup.
- 149. Esther Christiansen, Sorø.
- 150. Emilie Støjgaard Jensen, Faarup.
- 151. Signe Moinsen, Skovlyst, Brørup.
- 152. Dagny Mortensen, Lille Ebberup, Slagelse.
- 153. Margrethe Nielsen, Taastrup.
- 154. Else Rasmussen, Krøjerup, Sorø.

3 Mdr.s Kursus for Viderekomne, Oktbr.—Debr. 1931.

- Johanne Egebjerg, Odder.
- Kirsten Lyngborg Jensen, Hjørringvej, Løkken.
- Margrethe Krag, Pillemark, Samsø.
- Ragnhild Pedersen, Holsmgaard, Ringkøbing.

Studerende Husholdningselever.

- Ingeborg Berthelsen, Herluf Trollesgade, Slagelse.
- Olga Birkeland, Hornnæs, Kristianssand, Norge, Jan.—Marts.
- Gudrun Hansen, Gimlinge, Flakkebjerg, Januar.
- Sofie Iversen, Glerup, Gedsted, Marts.
- Lilli Otzen, Grossestrasse 63, Flensborg, Marts.
- Nora Thomsen, Adelgade, Kallundborg.
- Helga Ugletvedt, Strandebarm, Hardanger (1930).

11 Dages Kursus.

Anna Gram, Skovgaard, Fuglebjerg.
 Elna Wulff Jensen, Ryslinge.
 Kirsten Jensen, Sandager, Gislev.
 Gerda Jørgensen, Nyby, Bogø.
 Karen Kejs, Bogø.
 Ingeborg Kildehave, Gunslev Ungdomshjem, Nr. Alslev.
 Fru Margrethe Kjærgaard, Neksø.
 Anna Mortensen, Skovgaard, Brænderup.
 Mary Mortensen, Raundrup, Kværndrup.
 Bodil Nielsen, Klitgaard, Bogø.
 Kirsten Nørregaard, Vantinge, Ringe.

Husmoderstævnet i Juli var besøgt af 72 Gæster.

Centralforbundet for Sundheds- og Alkoholundervisning's Kursus 27.—29. Juli havde 46 Deltagere.

Instruktionskursus for Lærerinder i kvindelig Husgerning ved Ungdoms- og Aftenskoler, 23.—27. Oktober var besøgt af 42 Deltagere.

Ungdomsskolen har været besøgt af 74 Deltagere.

Med Ønsket om en velsignet Julefest og — trods Krise og økonomisk Tryk — et godt Nytaar, sendes Hilsen til hver enkelt af Elevforeningens Medlemmer fra

Ingeborg Meyland Smith.

Margrete Pedersen.

Alle vi, der hører til paa Ankerhus, vil gerne sende gode Venner, kære gamle Elever, alle, som er os venligsindede, Julehilsen og Tak i Haab og Ønske om et godt Nytaar for os hver især, for vore Hjem, for vort Samsfund.

Magdalene Lauridsen.

*Naar Dagen oprinder, begynder min Gang
i Stue, i Køkken og Kælder.
Jeg arbejder frejdigt og synger en Sang,
der toner af Friskhed og løser min Trang,
jeg er glad, for jeg ved, hvad det gælder.*

*Det gælder at virke med Flid og Fornuft,
saa intet af godt gaar til Spilde,
saa hver faar sin Ret og for Glæden faar Luft,
saa Hjemmet maa hygges med Kærligheds Duft,
for jeg ved, det engang er for silde.*

*Mit Hjem er min Fæstning, og der staar jeg fast,
det fik jeg som dyreste Eje.
Der gaar jeg saa sikkert, trods Livsstormes Kast
og vinder af Tryghed en dyrebar Last
ved at vandre de trofaste Veje.*

*Op glemmes mit Navn, blot min Gerning maa staa,
naar Klokkerne Aftenen melder,
en Lykke saa stor, kunde aldrig jeg naa.
Lad Haaret kun graane og Aarene gaa;
Jeg er glad, for jeg ved, hvad det gælder.*

Lundgaard.

Mel.: Naar Vinteren rinder . . .

Paa Ankerhus

afholdes 1932

2 Aars Kursus til Uddannelse af Husholdningslærerinder fra Maj. **Forbereðelseskursus** dertil fra Nytaar.
— Statsunderstøttelse kan søges.

10 Mdr.s Kursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder. (Der optages paa dette Kursus kun Deltagere, der i Forvejen er exam. Lærerinder eller Forskolelærerinder).

5 Mdr.s alm Husholdningskursus fra Maj og fra Novbr.

3 Mdr.s Kursus for Viderekomne fra Januar og Oktober.
Amtsunðerstøttelse til 5 og 3 Mdr.s kan søges.

Kursus for ganske unge Piger i Seminariets Øvelsesklasse fra 15. Oktober til Jul. Undervisningen er gratis.

Husmoderstævne afholdes i den første Uge i Juli.

11 Dages Kursus i økonomisk Husførelse i Oktober

Studerende Elever modtages paa kortere Tid fra Januar, Maj, August, November.

FRU LAURIDSENS BØGER: Frugt- og Grøntbogen Pris 2,50 Kr., Husmoderens Regnskab 2,00 Kr., Husmoderens Prislister 50 Øre, Husholdningselevens Dagbog 1,00 Kr., Kostberegningssbog til Brug ved Husholdningsundervisning i Ungdomsskoler 1,00 Kr., Regnskabssbog for Elever i Ungdomsskolen 25 Øre, Dagbog for Lærere og Lærerinder i Ungdoms- og Aftenskoler 2,00 Kr. faas gennem Svegård's Boghandel, Sorø.